

THRILLER

ŠŤASTNĚ
AŽ DO SMRTI

ANNA EKBERGOVÁ

Od autorky bestselleru *Ztracená*

Anna Ekbergová

**ŠŤASTNĚ
AŽ DO SMRTI**

Přeložila Michaela Weberová

KÆRLIGHED FOR VOKSNE © 2017 by Anna Ekberg
First published by Politikens Forlag, Denmark.
Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden.
Translation © Michaela Weberová, 2017
Czech Edition © Metafora, 2018

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-601-9 (pdf)

ČÁST PRVNÍ

Když zpívá kos

Manželství je jediná válka,
ve které spolu nepřátelé spí.

Woody Allen

1.

„Zatracená mrcha,“ sykne Christian a pozoruje svou ženu v bočním zrcátku auta přes kapky vody. Prudký letní déšť proniká hustými korunami stromů a strhává větvičky a listy na střechu a přední sklo. Christian by rád zapnul stěračče, aby listy odstranil, ale rozmyslí si to. Co kdyby ji pohyb stěračče přiměl vzhlednout a všimla by si dodávky. Je to ona? V dálce na silnici, pouhá černá tečka mezi kapkami. Vypadá to jako ona, přesně takhle běhává, rychle a agresivně, pomyslí si.

Christian se zhluboka nadechne, zavře oči a myslí na všechno, co se pokazilo, všechny ty špatné cesty, kam ho život zavedl, špatná rozhodnutí. Někdo tomu říká osud. On na osud nevěří. Je mužem rozumu. Život sestává z rozhodnutí a jejich následků. Jenže koho by napadlo, že jednoho dne skončí tady? Že bude jednou pozdě večer sedět v dodávce a pod rouškou deště a tmy číhat na svoji ženu jako šelma ve vysoké trávě savany.

„Nemám na vybranou,“ zašeptá si dvakrát. Nikdo jiný v dodávce není, pouze on a jeho svědomí. Nemá na vybranou, pokud teď nic neudělá, manželka mu zničí život.

Christian otevře oči, z Leonory je teď už něco víc než jen tečka v bočním zrcátku, je to člověk, jeho manželka, žena v pohybu. Pořád je ještě pořádný kus za autem, ale on ve svých představách slyší její dech, tvrdé výdechy. *Zvuk.* Právě zvuk je tenkrát poprvé spojil. Akustika. Když se tehdy před dvaceti lety potkali na hudební koncertoři v Aarhusu, mluvila s ním o zvuku. On tehdy jako začínající stavitel dostal zakázku na přestavbu konzerva-

toře. A Leonora byla zástupkyní studentů ve stavebním výboru, který měl zajistit, aby získali přesně takový koncertní sál, o němž všichni snili.

Pověděla mu, že má absolutní sluch a dokáže instinktivně rozeznat jakýkoliv tón. Lidí s tímto nadáním je velice málo a vůbec nemusejí pocházet z vyšších kulturních kruhů, to je pouhé kliše. Leonora se narodila na ostrově Mors a vyrůstala jen s matkou, která pracovala v nemocnici a brala hlavně noční služby, aby vydělala víc peněz, mimo jiné i na zaplacení Leonořiných soukromých hodin houslí. V případě koncertního sálu je akustika rozhodující. Seděli v neuspořádané kanceláři. Nejprve jen oni dva, protože Christian přišel trochu moc brzo. Po chvíli dorazili zbylí členové výboru, ale na ně si Christian téměř nevzpomíná, přestože toho jistě namluvili nejvíc. Celá konzervatoř byla plná tónů, zpěvu a nekonečného přehrávání stupnic. Hudba pronikala dokonce i k nim do kanceláře, dole hrál někdo s niterným zápalem na klavír a nad nimi zněla árie z jakési opery, o níž Christian v životě neslyšel.

Vyslechl tisíce věcí, na něž je třeba brát ohled, i speciální přání, která však nebylo možné v rámci daného rozpočtu všechna zrealizovat. Především požadavek na instalaci nové nehučné ventilace byl nerealistický, ale Christian si vše zapisoval a vyjadřoval se k tomu. Zachytil Leonořin pohled, seděla tiše a okusovala tužku. Během schůzky toho moc nenamluvila, ale nespustila z Christiana oči. Hleděla na něj asi tak, jako si prohlížíme neznámé exotické zvíře v zoologické zahradě. S jistým zájmem, ale na druhou stranu s nejistotou, co je vlastně zač. Ústa otevřela až v samém závěru, kdy ho upozornila, že akustika se dá přirovnat k obrazu. Seběmenší změna výrazu může radikálně změnit celkový dojem.

„Chápu,“ odvětil tehdy Christian. A ona se usmála, upřímně. Christian se držel hned za ní během celé prohlídky školy, které se účastnil i ředitel, postarší, lehce

zanedbaný chlapík páchnoucí doutníky a hovořící se švédským přízvukem.

Tehdy se stavební firmou teprve začínali. Kromě Christiana a jeho bratra Petera k ní patřilo jen pár stavebních techniků a nespolehlivá účetní. Pronajali si staré skladiště v přístavu. V zimě na tenkých tabulkách jednoduchých oken vyrůstaly ledové květy. Když mrzli nejvíc, zapalovali oheň ve starých, špatně táhnoucích kamnech. Pokud foukalo od východu, nemohl se kouř prodrat ven a pronikal do kanceláře. Dokázali si však poradit, při silném východním větru nechávali pootevřené okno obrácené na západ a hned to bylo lepší. Na podlaze ležela stará zrezivělá kotva vážící minimálně pět set kilo, zřejmě z nějakého trajektu nebo nákladní lodi. Christian už kolikrát uvažoval, že ji dá odvézt, ale vždycky ho něco zarazilo. Náročnost odvozu? Nebo představy, které si s tou starou kotvou spojoval? Jejich sen, svět, který chtějí s Peterem objevit a dobýt.

Chvilí to zní, jako by déšť sílil, nebo snad jen listí buku už nedokázalo udržet tíhu vody. Tmavě zelené listy dopadají na přední sklo. Christian na ni pohlédne do bočního zrcátka. Jak daleko od něj teď může být? Několik set metrů? Christian už nemá na své nejtěžší rozhodnutí moc času. Je to její vina, opakuje si. To ona ho dohnala až sem, nemuselo to skončit takhle, výhrůžkami, že jeden druhého zničí. V rukou svírá volant, pozoruje, jak se mu klouby pomalu odkrvují, až je má skoro bílé. Snaží se soustředit, zkoncentrovat se. Musí auto nastartovat ve správný okamžik. Jet za ní. A sešlápnout plyn.

Déšť mu pomůže. A hudba v jejích uších. Muzika pořád a všude. Stejně jako tehdy. Při jednom z jejich prvních společných večerů mu zahrála na housle. Prý aby se seznámil s akustikou sálu. Byli tam jen oni dva, má tu vzpomínku jasně před očima, možná je to poslední zoufalý pokus jeho podvědomí, jak ho zastavit. On seděl na tvrdé dřevěné lavici uprostřed prázdného starého sálu

a ona na dřevěné trojnohé stoličce na scéně, s přivřenýma očima a soustředěným procítěným výrazem a s účesem, kterému – jak se později dozvěděl – se říká francouzský cop.

Christian měl pocit, že Leonora nemůže být stejného pohlaví jako těch pár dívek, které zabloudily na učiliště v Aarhusu, kde se učil na zedníka. Jako by reprezentovala nějaké třetí pohlaví nebo zcela novou rasu. Nebyla jako ostatní lidé, ale lehčí, éterická, napůl člověk, napůl vzduch. Christian netušil, co to hraje, znal tak akorát současnou populární hudbu z rádia, které poslouchal během jízd firemní dodávkou Toyota Hiace z bazaru. Byl úplně někde jinde než ona. Hlavu měl plnou propočtů, jak sobě a bratrovi zajistit existenci, vydělat trochu peněz a probojovat se k zakázkám. A teď tu před ním seděla mladá žena a kouzlila tóny ze svých houslí smutnou melodii, která mu připomněla seriál z dětských let. Jmenoval se Carův kurýr, odehrával se v Rusku a šlo o osudovou lásku milenců, kteří si nejsou souzeni. Nic z toho však Leonoře neřekl, nebyl na domácím poli, cítil se hloupě, a tak se jen zeptal, co to hrála, a ona odpověděla, že Čajkovského. Pokud mu to jméno něco říká?

Christian pustí volant, promne si rukama obličej, cítí na dlaních pot, strach, nenávist. Právě teď probíhá kolem, ale nevidí nic, je ponořená do sebe, jak to umí jen ona. To je dobře, pomyslí si Christian. Tím to bude snazší. Právě teď to není člověk. Není to Leonora, není to už přes dvacet let jeho manželka, matka jeho jediného dítěte. Je to něco jiného, nepřítel, hrozba.

Snaží se všechny ty obrazy zahnat. První polibek, dlouho se neodvažoval, bál se odmítnutí. První milování v jejím pronajatém pokoji ve studeném starobylém bytě s výhledem na katedrálu. Záblesk vzpomínky, jak si stáhla černý rolák přes hlavu a on spatřil její prsa. Následující den, bylo to v zimě, se probudili a v bytě bylo

hrozně chladno. V koupelně stála stará vana na lvích tlapách. Napustili ji horkou vodou a oba do ní vklouzli, aby se zahřáli. Nechápal, proč si vybrala právě jeho, a často příšerně žárlil na její studentské kolegy.

Ale Leonora toužila po něm, a ne po nějakém konkurentovi ze školy, po některém ze studentů herecké akademie nebo žurnalistiky, kteří vysedávali ve stejných kavárnách v centru. A Christianovi začalo pomalu docházet, co na něm Leonora vidí, jako by mu teprve ona otevřela oči, jaký ve skutečnosti je. Byl zralejší než vrstevníci. Měl v sobě pevný základ a nebyl sebestředný jako ostatní muži, se kterými se stýkala. Chtěl dokázat něco pro ostatní. Pro Leonoru. A pro jejich syna. Vybaví se mu, jak se Johan narodil. A jak si ho pak vezli domů vzadu v sedačce a Leonora měla v očích takový ten výraz, co mají jen ženy krátce po porodu. Výraz naprostého vyčerpání a absolutního štěstí.

Pouští spojku. Světla nezapne. Už je dvacet metrů před ním. Možná třicet, v tom dešti a šeru a přes zelené listy na skle se to dá jen těžko odhadnout. Stále si netroufá zapnout stěrače. Lesní půda deštěm ožila, bláto vytéká na silnici, tmavé pruhy v příšeří. Neslyšela ho. Pomohlo mu, že jí v uších zní hudba. Nic v jejím běhu neprozrazuje, že by vycítila nebezpečí.

„Řekla sis o to,“ uleví si, tentokrát trochu hlasitěji, slova mu mají dodat sílu, hrozný čin potřebuje zvuk, jako když jdou vojáci do bitvy. Bojový pokřik.

Noha na plyn. Až k podlaze. Cítí zrychlení vozu, donutí se dívat. Chtěl by oči zavřít, ale to nejde. Musí to vidět. Být si jistý, že trefil. Blíží se k ní, její záda, listy na skle.

Poslední obraz, než k tomu dojde: culík poskakující v dešti rytmicky z jedné strany na druhou a najednou je u ní a je pozdě, aby si to rozmyslel.

Jde to hrozně rychle. Zasáhne ji prudce do zad, vyhodí ji to na přední sklo, hlavou napřed, něco zapras-

ká a je pryč. Prudce zabrzdí, na chvíli se lekne, že se dodávka smýkne ze silnice. Znovu nad ní získá vládu, chvíli tam jen tak sedí, dívá se ven. Rozbité čelní sklo. S tím nepočítal, představoval si, že zmizí pod autem, ne že vyletí nahoru. Leonořina krev zbarvila kruhový vzor na rozbitém skle – rudá pavučina. Krev stéká po skle, klikatí se kolem listů. A o kus dál před ním nečekaný svědek jeho zločinu: urostlý jelen. V té tmě a dešti vypadá jeho obrovské paroží jako bláznivý rádiový vysílač, který tu strašnou zprávu o Christianově hrozném činu přenese do celého světa. Nech toho, seber se, pomyslí si a stočí pohled k bočnímu zrcátku. Nevidí ji, dokud nezapne světla. Tamhle. Osvítí ji rudá záře brzdových světel, hrůzná scéna dostane barvu. Leží tam na zádech. Tělo je podivně zkroucené, nohy jsou vůči trupu úplně špatně, zmuchlaný kus hadru na kuchyňském stole. Hýbe se. V té tmě to není moc dobře vidět, ale je si jistý. Teď zvedla ruku do vzduchu, hlásí se o pomoc, ozve se chraptivý výkřik, zní to jako nemocné zvíře. Christian zavře oči, cítí, jak mu buší srdce, myslí jen na tu ruku. Ta ruka musí pryč. Všechno ostatní je lhostejné. Zařadí zpátečku. Otevře oči. Couvá, sleduje ji ve zpětném zrcátku. Ta ruka, její křik. Náraz, dodávka se otřese, prudčeji než poprvé, auto sklouzne.

Tma. Zvuk deště bušícího na střechu. Christian otevře oči. Jelen zmizel.

2.

„Proč mi to tu teď povídáš, tati?“ Josefina nedokáže skrýt podráždění, všechny ty hrozné detaily, jak tu ubohou ženu našli s rozmašírovanou půlkou hlavy, takže vůbec nebyla k poznání. „Staré policejní historky? A zrovna dnes?“ ptá se a rozhlíží se po kavárničce u pláže. Je tam jen její majitel a německý pár s dětmi.

„Vlastně ani nevím,“ odpoví Holger. „Hodně jsem se tím případem zabýval.“

„Asi tak jako stovkami dalších?“

„Tenhle je jiný než ostatní.“ Holger si nervózně poposedne, možná to opravdu není dobré téma pro posezení v kavárně s dospělou dcerou. Poprvé po mnoha letech.

Odkašle si. „Byl jsem přesvědčený, že jsem toho viděl už opravdu hodně. Ale muže, který by přejel svoji manželku při běhání, to jsem do té doby nezažil,“ dodal jakoby na svou obhajobu.

Němci odcházejí z kavárny, teď už tu jsou jen oni a kavárník. Holger naslouchá svému dechu, dýchá trochu s obtížemi, i spousta jiných věcí mu připadá náročnější od doby, co oslavil sedmdesátku. Hledí z okna na pobřeží a na parkoviště, šedé nebe a dvě děti těch Němců, které se rozběhly k vodě. Holger moc dobře ví, že Josefínu jeho práce nikdy nezajímala. Kdyby tak měl syny. Josefíně a její mladší sestře bylo jeho působení u policie odjakživa ukradené. Ani ty nejhroznější vraždy nevzbudily jejich zájem. Josefínu vůbec těžko co dokázalo zaujmout na delší dobu. Rok a půl studovala na univerzitě indiánské jazyky, ale nechala toho, zapsala se na obor veřejné zdravotnictví, ale po šesti měsících odešla. Začala studovat na fyzioterapeutku a Holger s Karen prožili tři roky naplněné obavami. Bylo jim jasné, že je to zřejmě její poslední šance dosáhnout nějakého vzdělání. Ona však očividně konečně našla své poslání. Studium spojovalo její zájem o fyzické tělo s určitou teoretickou nadstavbou. Nyní pracuje na dětské rehabilitační klinice, kde se děti po nemoci nebo po úrazu učí znovu pohybovat – a ještě něco víc. Hledají si nový život. Tak to Holgerovi řekla a jemu to dávalo smysl.

S Isabellou je to trochu složitější, šla ve stopách své matky, ale nebyla úspěšná. Po nějaké době na cirkusové škole, což byly pro Holgera nejhorší roky, si teď vydělává něco málo hraním loutkového divadla v Královské

zahradě v Kodani. V zimě se v parku hrát nedá, takže šije kostýmy pro jedno malé divadélko, kde jí moc neplatí, protože tam všichni živoří z mála. Holger pár jejich představení viděl, když ho Isabella pozvala. Podivné kusy, zřejmě byl buď moc chytrý, nebo příliš hloupý, ale každopádně tomu moc nerozuměl.

Možná za to, že jablko padlo tak daleko od stromu, můžou ta jejich jména. Holger si přál Dorthu a Henriettu. Ale Karen byla proti. Pokud by tehdy trval na svém a prosadil svou vůli, seděla by teď naproti němu Dortha, a ne Josefina. Vyrostla by z Dorthy policistka? Určitě by nebyla levicově orientovaná, radikálně rudá a protiautoritářská jako Josefina, která má pochopení a lásku jen pro nejslabší členy společnosti.

„Já se toho o vaší práci něco naposlouchal,“ pokrčí Holger rameny. „Když jsi studovala zdravotnictví. Celý měsíc jsme se tehdy s mámou živili jenom ořechy a rybím tukem. Vzpomínáš? To jsi zrovna měla období zásadité stravy.“

Josefina se usměje, podobala by se své matce, kdyby nemusela mít všechno tak alternativní. Vlasy nabarvené načerno a vzadu na krku vytetovanou zeměkouli – není až tak velká a ano, je to opravdu povedené tetování, ale lidi přece vědí, kde leží Severní a Jižní Amerika. Není žádný důvod tetovat si to na tělo. Josefina mluvila o globální zodpovědnosti a potřebě dennodenně si znovu a znovu připomínat, jak je všechno propojené. Svět dokážeme zachránit pouze tehdy, když na sebe budeme myslet jako na součást Matky Země.

„Doufám, že tě to neurazilo.“

„Nejsem uražený,“ odvětlí a pohlédne na hůl opřenou o stůl. Zpočátku to s ní bylo těžké. Symbol stárí. Holger má pocit, že vypadá jako ten starý tlustoch z reklamy na Tuborg, který se unaveně opíral o plot a žíznivě toužil po pivu. Pivo by mu koneckonců teď fakt bodlo. Patří to k věcem, které si po nástupu do penze povolil, panáček

nebo pivo k obědu a někdy třeba i obojí. Je to zkratka k polednímu šlofiků a den mu pak uteče rychleji.

„Zemřela?“ zeptá se Josefina a vyhlédne z okna na parkoviště a německý pár s dětmi, jediné turisty téhle srpnové soboty. Předpověď sice slibovala slunce, ale zatím to na koupání nevypadá.

Holger zavrtí hlavou. „Jestli umřela? Samozřejmě že umřela. Vždyť tehdy večer na Romovce nacouval přímo na ni.“

„Kde že?“

„Na Romovce, to je taková stará silnice přes les,“ vysvětluje Holger a vypráví o malé vesnici jménem Roum, ležící v dávné minulosti hluboko v neproniknutelném lese. Zanikla v období moru, kdy všichni obyvatelé pomřeli a vesnice byla vypálena, aby se zamezilo šíření nákazy.

„Časem se z Roumu stal Rom a cesta se podle něj jmenuje dodnes, smrt koneckonců přinášela už dřív,“ upozorňuje Holger. „Ta ubohá žena, co se šla proběhnout a přišla o život, nebyla první. Za starých časů v okolí řádili polští loupežníci, dokud obyvatelům Vejle nedošla trpělivost, nepochytali je a neusekli jim hlavy, třiadvacet kousků. Lebky pak zazdili do zdi kostela, kde se nacházejí dodnes.“

„Tak tomu říkám nastavit druhou tvář,“ podotkne Josefina.

„No jo, druhou tvář. Christian se tím tehdy večer taky neřídil. Na Romovce se tím nikdy nikdo neřídil. To je cesta smrti.“

„Tak to tam nikdy nepojedu,“ rozhodne se a položí ruku na jeho, jako by právě tu měl přejetou. „Pořád tě to trápí, tati? Proto o tom mluvíš?“

„Jo, to víš, že mě to trápí. Vždyť jsme nemohli nic dokázat.“ Holger ztiší hlas. Mluví tak potichu, jako by jenom přemýšlel nahlas. Občas si mluví pro sebe. Začalo to asi tak před rokem, bylo mu to odporné. Starý

policajt v důchodu přechází mezi třemi pokoji svého bytu v Badstuegade a mumlá si něco o případech, které se nikdy nepodařilo vyřešit. Přišlo mu to pěkně ubohé. Takhle si stáří opravdu nepředstavoval, dokud ještě žila Karen. Teď má věčně puštěnou televizi, aby zahnal ti-cho. Přírodovědné programy z dalekých krajů, želvy na Galapágách, mořští krokodýli v jihovýchodní Asii.

Také se trochu zakulatil, neumí moc dobře vařit. A v supermarketu teď prodávají spoustu výborných hotových jídel. Lasagne, masové kuličky v kari omáčce i takovou tu indickou kuřecí směs. Všechno to dobře chutná, ale do žaludku je to trochu těžké. Netroufá si Josefině prozradit, co jí, a radši jí tvrdí, že konzumuje ty její sušené fíky a nakyslé olivy, které mu vždycky nosí. Před její návštěvou vždy pečlivě odstraní všechny usvědčující důkazy, léta strávená u kriminálky nebyla nadarmo. Dcera si pak podezíravě prohlíží tu jeho pneumatiku na břicho a nechápe, proč ještě není pryč, když přece konzumuje jen spadané plody ze Středomoří, jak je to podle ní nejlepší. Jenže porce ze supermarketu jsou přece jen dost malé, a tak si vždycky kupuje dvě, obzvlášť pokud jde o masové kuličky v kari. A má to ještě jednu výhodu, pokladní na něm aspoň nepozná, že je vdovec a tak trochu osamělý.

Holger si odkašle a vrátí se do přítomnosti. Sedí se svou dcerou v kavárně. Musí se snažit být teď a tady, vídá ji tak zřídka.

„Při každém vyšetřování je nejdůležitějších prvních pár dnů,“ poznamená, nemůže se od toho odtrhnout, třeba už v sobě nemá nic jiného než staré historky.

„No jasně,“ přitaká Josefina. „Přesně jako v televizi.“

„Jako v televizi?“ Holger zavrtí hlavou. „Nic není jako v televizi. V televizi mají vrazi vždycky nějakou směšnou minulost coby vojáci nebo sérioví zabijáci. Ve skutečnosti zabíjejí lidé poprvé a jejich dosavadní život je úplně obyčejný.“

„Fajn. V pohodě. Jenom se tomu snažím přijít na kloub. Proč jsi... nebo proč jste to nedokázali objasnit.“

„Byl moc chytrý. A já moc pomalý.“

„Nesmíš se tím trápit, tati.“ Josefina ho poklepe po ruce. „Mysli na ty, které jsi dostal do vězení, a ne na ty, kteří ti unikli.“

Opětuje její pohled a není si jistý, jestli se mu líbí to, co vidí. Z očí jí vyzařuje soucit, který nedokáže skrýt. Je to soucit pro muže, který žije už jen minulostí.

„Vždyť je to fuk. Stařecké historky, jak tomu říkáš.“ Pokrčí rameny. „Třeba se v nich ale skrývá poučení. To tě nenapadlo? Nejsi jediná, kdo chtěl udělat něco užitečného pro svět.“

Josefina se usměje a znovu je hrozně podobná své matce, přestože se snaží vypadat úplně jinak. Je to tím úsměvem, rozehrává i obočí. Jak se rozšiřuje, jemné obočí se zvedne a ve tváři jí zanechá milý výraz. Tvář člověka, který se nedá vyvést z míry a neklesne ani pod největšími problémy světa. Přesně jako Karen.

Pracovala v divadle od šedesátých let. V té době Aarhuské divadlo prošlo obrovskou proměnou. Už to nebyla ta scéna, kde snobští měšťané zabíjeli přes týden večery nad reakčními hrami o požehnání rodinného krbu. Divadlo najednou mělo být progresivní. Osvobození ženy, krize manželství, společenská kritika, avantgarda. Kapitalismus, honosné vilové čtvrti a tradiční formy soužití znenadání upadly v nemilost. Nyní bylo v kurzu kolektivní politické divadlo. Před premiérou *Kočky na rozpálené plechové střeše* se táhla fronta na lístky až k Bispetorvu.

Karen coby kostymérka samozřejmě program divadla neurčovala. Přesto nerozhodovala jenom o kostýmech, ale byla něčím víc. Obcházela celé divadlo, sledovala zkoušky, lidé si jí vážili, měla přirozený vkus a říkalo se, že ze všech lidí v divadle dokáže nejlépe předem odhadnout, jestli bude mít představení úspěch nebo to bude propadák.

„Třeba byl nevinný?“

Josefinin hlas vytrhne Holgera z kostymérny Aarhuského divadla. Už je zase zpět v plážové kavárně. „Ani to se nedá vyloučit, policie přece často zatýká a mučí nevinné,“ dodá Josefina.

„Tak přímo mučí? Ničeho takového jsem tedy nikdy svědkem nebyl. I když chuť by mi občas nechyběla.“

„Klimatická konference, tati,“ namítne Josefina a připomene Holgerovi něco, na co by nejraději zapomněl. Josefina tehdy napochodovala před konferenční centrum Bella v Kodani a demonstrovala s ostatními proti klimatu... Vlastně ne, pro klima a proti politikům, to zrovna měla to své indiánské období. Zadrželi ji a s různými plastovými pouty kolem zápěstí proseděla dvě hodiny na asfaltu.

„Dostalas zánět močového měchýře,“ vzpomíná Holger. „Nikdo tě nemučil.“

„Mohlo mi to způsobit sterilitu.“

„Mohlo,“ zopakuje Holger. „Přesně takhle objasňujeme zločiny. Pomocí hypotéz. Mohl se Christian na Leonoru rozzuřit tolik, že ho popadl vražedný amok?“

„Mohl být podezírán neprávem?“ kontrovala Josefina vzápětí. Vzhled má zřejmě po matce, ale bystrý mozek zdědila od muže, naproti kterému teď sedí.

„Tomu nevěřím,“ odmítne to Holger. „Spousta věcí svědčí o opaku. Je to vůbec úžasný příběh. Hodně toho říká o všeobecné podstatě lásky.“

Josefina se usměje. „Tak mi ho pověz,“ vyzve ho a podsuně si židli.

„Jsi si jistá? Stihneme to?“

Pokrčí rameny. „To záleží na tom, jak je dlouhý. Čím to začíná?“

„Začíná to tím, čím dneska všechno,“ odpoví Holger.

„Penězi?“ napoví sebestě Josefina.

„Penězi? Ne. Esemeskou. Tři dny před tím, než ji přejel.“

Sotva usnula, probudilo ji pípnutí esemesky z Christianova mobilu. Leonora pohlédne na svůj iPhone: 1.32. Takže ve skutečnosti spala už dlouho, ale připadá jí to jako pár minut. Christian leží bez hnutí na své straně postele. Proč si telefon neztišil? Ona si mobil vždycky přepne na tichý režim. Pouze když je Christian někde na cestách nebo Johan není doma, nechává si zvuk zapnutý. Dnes v noci jsou však jediní dva lidé, od kterých je ochotná přijmout hovor i v noci, pod stejnou střechou. Až se Johan odstěhuje, bude to jiné. Leonora na to často myslí. A skoro vždycky ji při tom pomyšlení přepadají i obavy. Nejistota. Johan tady najednou nebude. Nebude hned vedle, aby mohla po ránu jen natáhnout ruku a obejmout ho. Péči o něj věnovala téměř celý svůj dospělý život. Až se od nich za rok nebo za dva – kéž by to bylo až za tři – odstěhuje, nebude snadné se od něj odpoutat. I když ví, že bude muset. Všichni to říkají. Jenomže jen málo rodičů si prošlo tím, čím Leonora. Johanova nemoc, všechny ty roky, kdy sledovala každické jeho nadechnutí. Leonoru občas napadá, že ta nemoc – i přesto, jak byla hrozná a vyčerpávající – přinesla i něco dobrého. Těsně ji sblížila s Johanem. Vytvořila mezi nimi nezlomné pouto. Jak by ho teď, když ho lékaři konečně prohlásili za zdravého a gymnázium má už skoro hotové, mohla nechat jen tak jít?

Bledé světlo z displeje zmizí a zůstane jen slabé letní šero zpoza závěsů. V létě spí hůř než v zimě. Leonora se přetočí na druhý bok zády k oknu. Musí se snažit usnout, pokouší se zahnat myšlenky. Uklidila misku s guacamole do lednice? Johan ji vytáhl, když přišel kolem jedenácté domů, hladový jako vlk, a namazal si tlustou vrstvu na topinku. Christian jí moc nesnědl, zdálo se mu, že je v ní příliš česneku. Během večeře na terase, jen ve dvou, poznamenal, že přece nemůže přijít

zítra ráno do práce, aby mu z pusy táhl česnekový odér. A kromě toho nemá rád čerstvý koriandr.

Leonora opět zavře oči. Musí zahnat tu spoustu maličkostí, které se člověku vždycky honí hlavou, když ho něco probudí předčasně. Může za to náš pramozek, který se musí přesvědčit, že je všechno v pořádku, že na nás nečíhá nějaké nebezpečí, šavlozubý tygr, neandrtálec nebo mísa s guacamole, co měla být zpátky v lednici. Nečíhá. Všechno je v pořádku, nebezpečí nehrozí. Musí zase usnout, hluboký nádech, to půjde, opakuje si znovu a znovu. Někdo počítá ovečky, ale Leonora si v duchu sugeruje, že to půjde, půjde to, půjde to..., půjde to... Leonora už je na hraně spánku, když Christianův telefon znovu pípne. Otevře oči, umělé světlo se odráží od stropu. Christian se pohne.

„Kdo to je?“ zeptá se Leonora.

„Já spím,“ odpoví jí, natáhne se po telefonu, pohlédne na displej, nastaví mobil na tichý režim a položí ho displejem dolů na časopis *Inženýr*, který má vždycky položený na nočním stolku, ale nikdy ho nečte.

„Kdo to byl? V půl druhé v noci?“ chce vědět Leonora.

„Jenom něco pracovního,“ zamumlá Christian s obličejem zavrtnutým do polštáře, povlečení je čerstvě vyprané, Leonora ho v létě mění minimálně jednou týdně.

„V půl druhé v noci?“

„Leonoro, nemůžeme prostě spát dál?“

Leží tam v polotmě, spánek už vzdala. Cítí, že ani on nespí. Tak to chodí, když jsou lidé spolu skoro pětadvacet let. Nemůžete dělat „jenom tak jako“ a myslet si, že vám to projde. Nemůžete se tvářit, že jste šťastní, když nejste, předstírat, že vám jídlo chutná, pokud vám nechutná, nebo dělat, že spíte, jestliže nespíte.

„A kdo z práce ti píše v takovouhle dobu?“ zeptá se nakonec.

„Peter. Spokojená? Můžeme konečně spát?“ pronese trochu moc nahlas, zase ten tón.

„Proč jsi mi to neřekl rovnou?“

„Protože spím. Sakra, Leonoro.“

Christian se k ní otočí zády. Leonora nestojí o jeho hněv, rozhodně ne teď, je lepší nechat to být. Jo, vykašli se na to, říká si. Lidi se už vůbec nekontrolují, co kdy komu posílají, na e-maily odpovídají v noci a esemesky posílají čtyřicet hodin denně. Navíc má teď Christian s tou novou stavbou naprosto hektické období, poslední dobou bývá dost podrážděný. Tohle je projekt snů. To moc dobře zná: z vysněných projektů se často stávají noční můry. Jako když si Søs s Henrikem koupili dům v Toskánsku. Snili o tom nejmíň dvacet let, teplé podnebí, olivový háj a bazén v zeměpisné šířce, kde to dává smysl... a tak dál. Nakonec z toho byla noční můra, stýskalo se jim po Dánsku, jakékoliv sebemenší zlepšení a úpravu té staré ruiny si museli na úřadech v Lucce vybojovat, po třech letech se nakonec rozvedli, ona se vrátila domů, on je asi pořád ještě tam. Už je to tak, na vysněné projekty je třeba si dát pozor.

Christianův telefon se ozve ještě jednou, tentokrát to není pípnutí, ale krátké hluboké zabzučení, zní jako rozzlobený čmelák. Leonora rozsvítí noční lampičku na své straně. Christian si cloní oči.

„Zhasni to!“

„Takhle se mnou nemluv,“ ohradí se Leonora. Christian na ni překvapeně pohlédne.

„No tak, Leo, klídek,“ zareaguje. Vždycky jí říká „Leo“, když chce něčeho dosáhnout a snaží se být milý. A „Leonoro“, jestliže ho něčím naštvě.

„Vzbudil mě tvůj mobil,“ oznámí mu.

„Dal jsem ho na ticho.“

„Tomuhle říkáš ticho? A kdo ti píše v takovouhle idiotskou hodinu?“

„Nějaký průšvih na stavbě,“ odpoví.

„A o co jde?“ zeptá se Leonora a diví se jeho hlasu. Zaznívá z něj něco divného.

Christian si skoro sedne. „Upřímně,“ začne. Nakloní se k ní. „Můžeme dál spát? Promiň, jestli jsem byl trochu příkrý. Jsem totálně jetý.“

„Můžu se podívat na tvůj telefon?“ požádá Leonora. Samotnou ji to překvapí, taková nikdy nebyla, žárlivá a tak podezíravá, že by chtěla vidět jeho věci. Je tu však něco, co nedokáže vysvětlit – guacamole, co nechtěl jíst, obavy z česnekového dechu, symfonie maličností i to, jak jí pevně chytil ruku. A jeho hlas. Je stísněný, menší.

„To myslíš vážně?“

„Smrtelně vážně.“

„Ty mi chceš kontrolovat esemesky?“ ujišťuje se a pus-
tí ji.

„Ne. Jenom chci vědět, kdo ti v tuhle noční hodinu posílá zprávy. Co máš za problém?“

„Tak to ne.“

„Proč ne?“

„Protože...,“ Christian hledá slova. „Je to prostě uho-
zený,“ promluví nakonec. Ta slova, ten zvuk, je si jistá,
že lže.

„Panebože. Ty máš jinou,“ napadne ji a vstane z poste-
le. Je nahý. V zimě si obléká na noc pyžamo, v létě nic,
ale rychle si přes hlavu přetáhne Christianovu pomač-
kanou bílou košili. Po dlouhém dni v práci je z ní cítit
Christian, staveniště a mužský pot.

„Hej, co se děje?“ houkne Christian. „Pozor, ať ne-
vzbudíš Johana.“

„Proč se chováš tak provinile? Já přece slyším, že lžeš,“
namítne Leonora.

„Leo, já nelžu, vždyť ležím a spím. Už jsem ti přece
řekl, že se to týkalo stavby. Jsme pozadu oproti časové-
mu plánu. Kdybys jenom věděla, kolik dodavatelů ne-
dodává...“

Přeruší ho: „Tak mi ji ukaž.“

„Ne. Tady jde o princip. Vždycky jsme si přece věřili.“
Jeho hlas zní už zase normálně.

„Jenže já ti právě teď nevěřím ani trochu,“ přizná Leonora.

„Budeš muset,“ odsekne Christian.

Teď už ho zase poznává. Klidný a sebejistý muž. A přece. Slyšela, co slyšela. „Myslím, že bys mi ji měl ukázat.“

„Pokud ti ji ukážu..., pokud teď povolím, tak už si tě nikdy nebudu moct vážit.“

Leonora na něj pohlédne a zavrtí hlavou. „Co je to za blbost?“

„Copak to nechápeš? Je to jako skluzavka,“ prohlásí Christian.

Tohle slovo je nové, ještě nikdy ho nepoužil. Leonora zopakuje: „Skluzavka? Copak jsem od tebe někdy něco takového požadovala?“ Pohlédne na něj. „Tak co?“

„Ne, a já jsem taky nic takového nechtěl od tebe.“

Leonora vezme svůj mobil z nočního stolku, tohle není dobré, pomyslí si. Stiskem prstu ho aktivuje a mrskne jím před něj. „Tady. Přečti si, co je libo.“

Christian vrátí její mobil na místo, odkud ho vzala.

„Tak můžu se podívat?“ zeptá se Leonora a rozčiluje ji, že na to Christian nic neodpoví a jenom tam sedí se sklopenou hlavou jako loutka, kterou opustil její vodič.

„Proč mlčíš?“

Pokrčí rameny, loutkoherec se vrátil a už zase tahá za provázky.

„Christiane, podívej se na mě,“ vyzve ho. Poslechne ji. „V čem je problém? Máš nějakou bokovku?“ Už jen vyslovit to slovo ji zabolí.

„Samozřejmě že ne.“

„Tak v čem je teda problém?“

„Nemůžu ti ji ukázat, Leo.“

„Proč?“

„Protože... Peter. Schází se s jinou. Ta esemeska se týká jí. Slíbil jsem mu, přísahal jsem, že to zůstane jen mezi námi dvěma. Ty přece taky znáš Annu-Sofii,“ vysvětluje Christian. Leonora cítí, že s tímhle to bude těžší,

jako vždycky, když lidé mísí pravdu se lží. Není pochyb o tom, že Christianův bratr a obchodní partner má neustále nějaké aférky a Leonora kvůli tomu nikdy neměla chuť blíže se seznamovat s jeho milenkami. Po krátké době hned zase mizí ze scény, vlastně byla přesvědčená, že Anna-Sofie už je minulost. Jenže z Christianovy řeči už zase zní určitý... nesoulad.

„Ale teď jsi mi to stejně řekl,“ namítne.

„Jo.“

„Takže mi můžeš klidně ukázat ten telefon.“

„Je tam jméno té ženy, se kterou se stýká. Znáš ji.“

„Kašlu na to, koho Peter právě šoustá. Vždyť spí s každou druhou.“

Christian zavrtí hlavou. „Ale já s tím nesouhlasím.“

Christianův mobil znovu zabručí, další esemeska. Leonora netuší proč, ale tahle tichá zpráva jí přijde snad ještě horší než ta, co ji vzbudila. Celá ta situace, tajnůstkářství, noční šepot mobilů mezi dvěma domovy. Rychle vše zvažuje. Christian vydrží být naštvaný klidně několik dní. Patří k mužům, u kterých vás něco stojí, pokud vyšilujete. Na několik týdnů se lehce stáhne. Ne moc, ale dost, abyste to poznali, a zároveň právě tak málo, že to vždycky může popřít, jestliže ho obviníte, že je chladný. Jenže tohle není jen tak. Lže, ona mu nevěří, že jde o Petera. Žádný chlap nepošle čtyři esemesky za sebou. To dělají jenom ženy, napíší zprávu a mezitím už jejich city pokročí dál. U chlapů to tak nechodí. Johan a Christian odpovídají nejraději jedním slovem nebo znakem, pokud to jenom trochu jde. Ne, nemůže to tak nechat. „Stačí, když mi ukážeš, že to odeslal Peter.“

„Cože?“

„Je to prosté. Respektuju tě. Lidi by neměli číst věci toho druhého nebo se navzájem sledovat. A já jsem to taky nikdy neudělala, ani jednou jedinkrát,“ prohlásí a ví, že to tak skutečně je. Ví, že mluví pravdu, tak minimálně jedna pravda tu teď v noci zazněla.

„Já taky ne,“ potvrdí Christian, jakoby na svou obranu.

„Taky k tomu nemáš ani ten nejmenší důvod. Ale tahle záležitost je prostě dost zvláštní, Christiane. Mám z toho divný pocit, cítím se nejistě. Mohl bys být tak hodný a uklidnit mě?“ zvolila Leonora novou taktiku. Nebude se točit kolem kontroly a sledování, ale kolem bezpečí. „Jenom mi ukaž jméno odesílatele. Abych viděla, že tam je uvedený Peter. A všechno bude v pořádku.“

Christian sklopí oči k nohám, na okamžik vypadá jako chlapec, který provedl nějakou klukovinu. Pak vstane, sebere ze stolku svůj mobil a mrští jím o stěnu. Leonora v šoku o krok ustoupí. „Co to děláš?“ vykřikne a pohlédne na rozbitý telefon ležící na zemi a na ošklivý důlek v pruhované tapetě.

„Tohle si nenechám líbit!“

„Christiane! Vzbudíš Johana.“

„To ty nás sakra budíš. Těmahle kravinama!“ Christian vezme peřinu do podpaží, sebere zbytky mobilu a vyjde z ložnice. Leonora se ani nehne. Má na sobě stále Christianovu košili a kolem sebe jeho vůni. Slyší ho nadávat, jak jde dolů. Pak se zase rozhostí ticho.

4.

Tuhle část dne má Christian normálně ze všech nejradši. Brzké ráno. Na ptáčích poletujících nad fjordem vidí, že jsou na tom stejně, ráno je prostě prima. Tentokrát však ne. Chybí mu téměř polovina noci, hodiny spolknuté obavami, esemeskami, co mu v noci napsala. Proč mu vůbec psala v takovou šílenou dobu? Christian se pokouší probudit páteř k životu trochou pohybu. Stará pohovka je krásná, kůže má barvu koňaku, ale Arne Jacobsen na takovéhle zoufalé noci určitě ani nepomyslel, když ji navrhoval. Není dost dlouhá. A je moc tvrdá, nevhodná

pro Christianových pětáosmdesát kilo bojové váhy muže středního věku. Telefon leží na parapetu. Rozbité sklo displeje protíná šikmá prasklina, roh je promáčklý, nic nefunguje, je po něm.

Vyhledne z okna obývacího pokoje. Leonora běží po pěšině vedoucí těsně kolem vody. Zmizí za jedním z velkých šípkových keřů, ale hned se zase vynoří, o kousek dál, nedaleko mola, kde se nějaký stařík připravuje na ranní koupel. Christian cítí bolest, a nejen tu fyzickou po mizerné noci. Je to něco jiného, jakýsi smutek, ale nedokáže ho přesně definovat. Jako by něco ztratil. Ale neztratil. Zatím. Ještě se pro nic nerozhodl, opakuje si znovu a znovu. Jenže ona ho k tomu rozhodnutí chce dotlačit, jinak by mu přece nepsala v noci.

Christianovi se vybaví jejich úplně první esemeska, je to už mnoho měsíců. Poslal ji on. Chvilí po desáté večer. *Díky za úspěšnou schůzi, bylas fantastická. Hezky se vyspi. Ch.* To on se jako první zachoval nevhodně a poslal jí esemesku v intimní dobu. *Hezky se vyspi.* Tak to napsal, skoro jako by už ležel vedle ní a šeptal jí do ouška. K tomu došlo až o týden později. Nevěra. Poprvé za celou tu dobu, po víc než dvaceti letech manželství. Christian je, v hloubi srdce, proti nevěře.

Hledá očima Leonoru na břehu moře, ale nevidí nikoho kromě toho staříka, který právě skočil do vody. S Leonorou si také slibovali, že až budou staří, udělají si na takové věci čas, že budou prošlapávat cestu, odhodí župany, odhalí zestárlou kůži a všem dají jasně najevo, že stářím nekrásní pouze nábytek, domy a stromy, ale i lidé. Muž se šedivými vlasy a vrásčitou kůží. Žena s plnými tvary tady a tam a vůbec všude. A až se nechají obejmout tisíciletou vodou fjordu jako ten děda, splynou v jedinou společnou krásu, lidský jin a jang, stanou se součástí veškerého dění, spadáných listů, staré kůry, léta.

V kuchyni se s cvaknutím vypne konvice. Na okamžik

je úplné ticho – takové ticho, jako když dům navštívili poprvé. Přijeli sem k fjordu u Vejle z Aarhusu. O Vejle a jeho okolí nevěděli nic. Christian znal tak maximálně fotbalistu Allana Simonsena, silniční most přes fjord a továrnu na žvýkačky značky Dandy. Jako každý, kdo sem zavítá, se zamilovali do místní přírody, bujnější než kde jinde v Dánsku a tvořící úplný tropický prales. Udělali si výlet přes Severní les, kde potkali spoustu jelenů, kteří tam jen tak stáli a zvědavě je pozorovali. Hejna ptáků nad vodou a směrem do vnitrozemí říční údolí jako srdce a řeka jako tepna přinášející na své cestě z pevniny do mořského zálivu život všemu kolem. Když údolím prvně putovali kolem starých hrází a zaniklých mlýnů, srovnával ho Christian nadneseně s deltou Nilu.

Leonora se mu smála a prohlásila, že je sentimentálnější než ona. Přestože on stavěl domy a ona žila ve světě harmonií a krásných akordů, možná na tom něco bylo. Asi byl opravdu romantik. Každopádně mu takhle příroda učarovala úplně stejně jako ten zchátralý dům. I Leonora byla ochotná vyměnit mondénní aarhuskou čtvrť s bary a kavárnami za řeku, jediné dánské vnitrozemské skály a nekonečný výhled na fjord.

Koupili tu starou zděnou vilu v nucené aukci za sto padesát tisíc. Leonore to tehdy připadalo drahé, ale dnes má dům hodnotu sedmi milionů. Většinu věcí si udělali sami, samozřejmě ne ty nejhrubší záležitosti jako odpady nebo vybudování nového komínu. Ale všechno to, čeho si lidé nejvíc všímají, detaily, na tom všem pracovali spolu. Zrekonstruovali stará okna s tabulkami z foukaného skla – Christian se podílel na mnoha rekonstrukcích starých domů a ze zkušenosti ví, že lidé často vůbec netuší, co mají v rukou. A úplně klidně vyhodí autentické foukané sklo z devatenáctého století a nahradí ho novými bezduchými izolačními dvojskly. Podobné je to s parketovými podlahami unikátních vzorů a konstrukcí. Christian při mnoha renovacích přihlí-

žel se slzami v očích, jak staré podlahy na pokyn majitelů vytrhávají a nahrazují je nějakým šuntem.

Podlahu, kterou s Leonorou položili do haly a obývacího pokoje, objevil při přestavbě Říšského archivu v Kodani. Stát se rozhodl pro zásadní modernizaci budovy, stará prkna měla být vybourána kvůli instalaci podlahového topení. Tuhle nenahraditelnou dubovou podlahu teď mají pod nohama při rodinných večerech, je podkladem jejich společného života. Dalo to trochu práce, stará prkna se musela desetkrát přelakovat lodním lakem a před každým novým nátěrem znovu obrousit. Christian s Leonorou si však rozdělili role, on se namáhal s brusku a smirkovým papírem, dokud ho nerozbolela kolena, a ona svými klidnými, muzikálními pohyby nanášela lak. Je prostě taková, všechno na ní je jako jemná kompozice. Je harmonická, neustále v pohybu. Miloval ji. Ale něco... v něm ..., kdy to začalo?

Zezadu se vynoří Johan a přeruší jeho myšlenky. Lehce pomačkanou flanelovou košili má zapnutou šikmo a kromě ní má na sobě už jen slipy. Tváří se jako každý jiný teenager po ránu: jako by ho všechno kolem osobně uráželo.

„Dobré ráno,“ pozdraví Christian a očekává maximálně tiché zamručení. „Jak ses vyspal? Měl by sis asi trochu spšíšit.“

„Myslíš?“

Johan odtáhne židli od stolu a sedne si. Dělá to krávk. Christian dobře ví, že nemá moc mluvit. S Johanem se většinou dá relativně dobře vyjít. Je to milý kluk, zvláště v porovnání s tím, čím se baví ve volném čase pár jeho spolužáků ze třídy, jak se Christianovi doneslo. Jen právě takhle po ránu to není snadné. Leonora Johana často přirovnává k zamrzlému jezeru na samém začátku zimy. Musíte se na něm pohybovat hodně opatrně. Krok za krokem zkoušet, jestli je led už dost silný, aby vás udržel. Dneska je, zhodnotí to Christian a postaví před syna hrnek kávy.

„Dík. A dva tousty se vším všudy,“ objedná si Johan. Christian se zasměje. Kdyby Johan neměl takový smysl pro humor, nikdy by z té jeho nemoci nevyšli se zdravou kůží.

„Mám zapnout odšťavovač?“ zeptá se Christian.

„A nebude to trošku nechutný?“

„Nechutný?“

„Prohnat ty dva tousty s komplet oblohou džusovačem.“

„Jo ták. Koukám, že se dobře bavíte.“ Leonora stojí ve dveřích, dlouhé tmavé vlasy má stažené do culíku. „Viděla jsem myslím luňáka.“ Sebere ze stolu pero a přejde k lednici, na které visí její běžecký tréninkový program. „Deset kilometrů, čtyřicet devět minut. No nejsi na mamku hrdý?“ Políbí Johana na tvář, ale on se odtáhne, je už moc velký, aby mu máma dávala každé ráno pusu.

„Tak kdo je pro dnešek můj řidič? Táta?“

Christian pohlédne na hodinky a cítí, jak mu v těle startuje motorek stresu. Pokud má odvézt Johana ke gymnáziu, zabere mu to nejméně půl hodiny. Z toho prvních patnáct minut – nejméně –, než se Johan oblékne a vyhrabe z domova. „Možná,“ připustí, když už váhání nemůže dál natahovat. „Ale v tom případě mi zas ty pomůžeš s tou čarodějnicí.“

Johan imituje vysoký tón, který v televizních kvízech značí špatnou odpověď soutěžícího. Christian na syna pohlédne, možná že už je na čarodějnice moc starý. Už jenom představa svatojánských oslav v přítomnosti rodičů mu jistě přijde naprosto příšerná. Přišlo to během posledních pár měsíců, nenápadně, jako změna ročního období: Johanova potřeba se odtrhnout.

„Já tě odvezu, ty můj kluku,“ prohlásí Leonora a několikrát se zhluboka nadechne.

„Opravdu?“ ujišťuje se Christian.

„Dám si rychlou sprchu. Mezitím se připrav, Johane.“

Christian s Leonorou se na sebe podívají, pořádně,

dnes ráno poprvé. Ona mu dá pusu. „Promiň mi tu dnešní noc,“ zašeptá.

„To já se omlouvám,“ kontruje Christian. „Choval jsem se jako idiot. Poslední dobou toho na mě bylo moc.“

„Nemám ti ten mobil vzít do opravy?“ nabídne Leonora s úsměvem.

„Nemá to cenu,“ odpoví Christian.

„Stejně pojedu s autem do myčky. A Telia je tam někde poblíž, ne?“

„Jsi hodná,“ ocení, nakloní se k ní a znovu ji políbí. „Fakt. Ale nedělej si s tím hlavu. Stejně už byl starý, baterie neměla výdrž. Koupím si nový na firmu. A tenhle prostě vyhodím.“

„Přijdem pozdě, mami.“ Johan vstal. V hlase má lehkou výčitku. „Nechtělas jít do sprchy? Hej, lidi? Tak co je to tu s tím personálem?“

Christian s úsměvem mrkne na Leonoru a pak se rozesměje, až se málem zakucká kávou.

5.

Leonora se nebojí nechat se vést svou intuicí. Rozhodla se k tomu už před mnoha lety. Občas měla pocit, že je vybavena zvláštní schopností vnímat věci kolem sebe, které nevidí ani neslyší, a přesto je cítí. Možná ji mají všichni? Často nad tím přemýšlela. Rozdíl je možná pouze v tom, že většina lidí se snaží intuici potlačit a nechat zvítězit rozum, zato ona se rozhodla jí naslouchat. *Naslouchat*. Odjakživa slyšela víc než ostatní, vnímala vibrace světa, malé pohyby mezi lidmi, které nejsou prostým okem vidět. Existují však, to ona moc dobře ví.

A teď také ví, že je něco špatně, Christian jí něco zamlčuje.

Leonora následuje po Kirkebakke Allé kolonu aut plných rodičů s dětmi, a zatímco se pokouší srovnat si myš-

lenky, mrkne do zpětného zrcátka na Johana. „Tak co, už všechno umíš?“

Johan se posadil na své oblíbené místo šikmo za ní, kde si odsune přední sedadlo skoro až k přístrojové desce, a získá tak víc místa pro své dlouhé nohy. V Christianově autě si sedá vždycky na sedadlo spolujezdce, jenže v jeho velikém, skoro novém terénním volvu je také mnohem víc místa než v Leonoriňě golfu. Leonora musí otázku zopakovat, což se v současnosti stává často: „Johane? Naučil ses látku?“

„Ano, paní,“ odvěti a čte si přitom esemesku, kterou právě dostal.

„Nečeká tě teď písemma z angličtiny?“

„Mohli bychom cestou nabrat Martu?“

„Ted? A kdo to je, ta Marta?“

Leonora si sama uvědomuje, že je trochu otravná. Ale jako matka na to má právo. Je přirozené, že je zvědavá, no možná až nemístně zvědavá, když se její puberták zmíní o holkách.

„Ále, jedna holka z vedlejší třídy. Stojí na křižovatce dole u benzinky.“

„Jedna holka z vedlejší třídy?“ směje se Leonora.

Johan vrtí hlavou. „No jasně, vždyť ti to povídám.“

„Cože to povídáš?“

„Že tenhle personál je absolutně nemožný. Řidiči už nejsou, co bývali. A mají moc otázek.“

„Já ti dám řidiče,“ pohrozí mu Leonora, ale usmívá se přitom. Nevadí, že je trochu drzý. Znamená to, že ho nikde nic nebolí.

*

Marta je hezká, to Leonora vidí na první pohled. Na okamžik si není jistá, jestli si dívka nenechala udělat něco se rty, jestli si jejich okraj nenechala vytetovat, jako to teď nosí spousta mladých. Marta a Johan stojí vedle auta

a baví se. Marta se zasměje nějaké Johanově poznámce, položí mu ruku na rameno, na kratičký okamžik. Páni, tak takhle daleko už to dotáhli. Je z něj velký kluk, o kterého se zajímají holky.

Leonora vidí ten obraz před sebou a slyší lékaře poprvé vyslovit ta neskutečná slova. Akutní lymfoblastická leukemie. Vzpomíná na odvozy sanitkou do nemocnice uprostřed noci. Na paniku, záchranáře a jejich profesionálně klidné vystupování, z něhož jí mnohokrát bylo na zvracení. Christian stahující se do sebe až téměř ke zborcení, vidí ho sedět na okraji pohovky s obličejem skrytým v dlaních, převržená váza s květinami, střepy, které nikdo neposbíral, krev na podlaze. Její vlastní reakce, její vztek, rozechvění, každodenní boj. Omdlívání, čekání na dlouhých nemocničních chodbách, znervózňující zvuky podivných přístrojů, oranžové gumové hadičky a úzkostné telefonáty se specialisty ohledně krevního obrazu a prognózy vývoje. Pesimismus střídající se s optimismem, rok od roku oscilovali mezi nadějí a zoufalstvím. A teď tu Johan stojí, možná lehce zamilovaný, se zájmem hledí na tu blondatou dívku na chodníku, která ho dosud nezajímala.

Hluboký nádech, Leonora nechce, aby jí teď vytryskly slzy. Rychlá kontrola v zrcátku na stínítku proti slunci, zastrčí si pramen vlasů za ucho, najednou se jí zdá, že vypadá unaveně. To kvůli té odporné noci, pořád před sebou vidí Christiana. A cítí, že je něco špatně.

Johan otevře Martě dveře, vlezou si na zadní sedadlo.

„Ahoj. Já jsem Johanova osobní řidička,“ představí se Leonora a zdá se jí, že chytila ten správný mladistvý tón.

Marta se zasměje, Johan je představí pohyby rukou sem a tam: „Leo, Marta, Marto, Lea.“ Dívka vyhrkne „dobrý den“ a Johan začne mluvit o přípravě na maturitu. Leonora zachytí Martin pohled ve zpětném zrcátku, je to jen okamžik, dvě ženy hledící na sebe přes vzdálenost jed-

né generace. Jo, ty rty má určitě upravené. Permanentní make-up. Leonora o tom četla v časopise. Články o tom, kolik žen si dnes nechává provést menší zákroky, téměř neviditelná „vylepšení“ – nejde o bombastické zvětšení poprsí nebo dokonalé, plné rty jako postava z komiksu, ale o jemné, téměř neviditelné korekce. Leonora si toho začala všimnout. Obzvláště z jedné ženy nemohla odtrhnout oči. Bylo to v době, kdy byla ještě členkou běžeckého klubu. Ta žena postupně změnila svůj vzhled, během půl roku, kdy společně trénovaly na půlmaraton. Povolenu kůži na krku měla najednou napnutou. Pak zmizely vrásky kolem očí a objevily se krásně bílé zuby.

Zeptala se Christiana, jestli by si neměla nechat kůži trochu vyhladit. Snad menší botox? Samozřejmě to odmítl, ale to by přece udělal každý muž – ne ne, jsi krásná, nesmíš na sobě nic měnit. Vědí, co mají říkat. Jenže Leonora také ví, jak prostí muži jsou. Stačí umělé rasy, výrazná rtěnka a dlouhé rudé nehty a většině chlapů hned tečou sliny. Zhušťování a prodlužování řas, to tolik nestojí a rázem můžete na muže hledět velikýma obdivnýma očima tak, jak to mají rádi.

Ano, je si jistá. Marta sedící vzadu vedle Johana si nechala udělat permanentní linku kolem rtů, která zdůrazňuje jinak celkem ordinérní ústa a propůjčuje jim plnost a charakter.

„Takže ty taky maturuješ?“ zeptá se Leonora.

„Už mi chybí jenom francouzština. Ale za vozem teda stoprocentně nepoběžím.“ Usměje se, pohlédne na Johana, který vypadá rozpačitě a našťavaně na matku.

„Jak to myslíš?“

„Mami,“ povzdechne si Johan. Ve zvuku toho jediného slova je obsaženo mnoho významů, ale ze všeho nejvíc z něj zní, že by se měla starat o sebe a nevyptávat se.

„Studenti, co mají poslední zkoušku za nejvyšší počet bodů, dvanáct, musí při maturantské jízdě běžet za vozem,“ vysvětluje Marta. A dodá: „Mně stačí klidně jen

čtyři body, hlavně když prolezu, stejně, k čemu mi to pak bude? Vy jste měla francouzštinu?“

„Ano,“ odpoví Leonora a na okamžik si vybaví hodiny francouzštiny s učitelkou, která předtím žila v Paříži a na Korsice, a představovala tak živoucí důkaz toho, že z Morsu je možné vypadnout. Možná proto jí Leonora tak soustředěně naslouchala? Aby se dostala pryč.

„A bylo vám to pak někdy k něčemu?“

Hlas ze zadního sedadla vrátí Leonorinu pozornost zpět do auta, daleko od ostrova Mors uprostřed Limfjordu. „Trochu ano.“

„Opravdu? Jaké máte povolání?“

Jaké má povolání? Vytvořit pro Johana život, ale to nemůže říct, takže zvolí nejjednodušší řešení: „Teď? Dalo by se říct, že jsem, no, v domácnosti.“

Dívka okamžitě zareaguje: „Moje mamka taky. To já bych teda nechtěla být jenom tak doma.“

„Tak to musíme doufat, že tvoje dítě nedostane nějakou vážnou nemoc.“ Leonoru to zamrzí. Slovo „nemoc“ zaplní celé auto. Po dlouhé úseky svého života se mu pokoušela vyhnout. Na oslavách a přátelských setkáních, dokonce i s kamarádkami z ulice, dělala všechno pro to, aby se tomuhle tématu vyhnula. Když o tom mluvila s Christianem, podařilo se jim vybudovat úplný šifrovaný jazyk, kde byla slova „nemoc“ a „rakovina“ nahrazena jinými v důmyslném systému, který kromě nich nedával nikomu jinému smysl. Teď však to slovo vyslovila, naprosto nerozvážně, což je důsledek té noční hádky s Christianem a toho, jak je otřesená. Kdo posílá esemesky uprostřed noci? Několik za sebou. Byly čtyři, nebo jich bylo pět?

Do myšlenek se jí vmísí Johanův hlas. Zvuk přichází odněkud z dálky, přestože sedí přímo za ní. „Máma je vystudovaná houslistka. Nechala toho kvůli mému nemoci.“

„Houslistka?“ podiví se dívka a v jejích ústech to slovo

zní nepatřičně, jako by vyplivovala otravné cizí těleso, a ne jako radostný zvuk housliček, nejskvělejšího strunného nástroje na světě. „Copak člověk musí umět francouzsky, aby mohl hrát na housle?“ ptá se Marta.

„Oui, ma petite mademoiselle. Aspoň pokud chce studovat na konzervatoři.“ Leonora se na ni v zrcátku usměje. Na okamžik ji napadne, že by mohla milé Martě s vylepšenými rty povědět o *la dièse a do bémol*, o originálních francouzských partiturách, italských operách a Wagnerově *Zlatu Rýna*, o všech těch jazycích, se kterými se hudebník setká a musí jim rozumět, a o tom, jak se dva tisíce let snahy o umění a krásu spojuje do křišťálově čistého výrazu, esence dobra. Takové to je večer v opeře nebo v koncertním sále a takový byl Leonořin život před tím, než se to stalo.

Ale co, pomyslí si. Ona ví, kým je, ví, co udělala a co obětovala. Tak proč o tom mluvit – Johan už se stejně vzadu směje čemusi, co Marta řekla. A Christian to ví také. To stačí.

6.

Opustit, či neopustit? Takhle se měl Hamlet ptát. Být, či nebýt je proti tomu banalita, pomyslí si Christian, zatímco parkuje auto na staveništi.

Kdyby jen býval tušil, k čemu ta první esemeska povede. *Díky za úspěšnou schůzi, bylas fantastická. Hezky se vyspi.* Dopadlo to přesně opačně. Zamilovali se do sebe a oba pak spali naprosto mizerně. Živě si vybavuje ten večer, kdy jí to napsal, i nekonečnou rozhodující schůzi se zástupci obecního úřadu. Christian a jeho bratr Peter – dva podnikatelé, kteří mají sen o stavbě proměnit ve skutečnost – a ona. Zenia, architektka. A právě Zenia s Christianem vysvětlovali starostovi a technicko-ekologickému výboru radnice svou vizi. První veřejná budova

postavená výhradně z přirozeně odbouratelných materiálů. Prolnutí nové školy s přírodou, která je tu všude v okolí tak bohatá. Otevření dveří do nového světa, světa, který je naší budoucností, ať chceme, nebo ne.

„Dobré ráno!“ Christian se usměje a mávne rukou do vzduchu na pozdrav řemeslníkům stojícím ve druhém patře skeletu budovy, kde budou studenti jednoho dne hrát basketbal nebo cvičit gymnastiku. Peter dal směrem do ulice umístit velikánskou ceduli, na které je Zeniina vizualizace konečné podoby školy. To by Christiana nikdy nenapadlo. Propagovat firmu takhle. PR, rozpočty, dohadování se zadavatelem, s řemeslníky a s dodavateli, to všechno dělá Peter. Christian má pocit, že jemu připadla ta zábavnější část, práce s architekty, výpočty, kreativní stránka věci jako třeba proměna čáry na papíře v nosný trám auly školy – tedy kampusu, jak se tomu teď trochu módně bude říkat, na což si Christian pořád nemůže zvyknout.

Pohlédne na ceduli, na Zeniin náčrt, dívá se na ni každý den, než se pustí do práce. Pohled na fasádu ze světlého dřeva, která se už zanedlouho bude vynořovat z okraje lesa, čímž se stane téměř integrální součástí přírody, na střešní okna, světlo shora. Mnoho řidičů aut při průjezdu kolem vizualizace zpomalí, Christian rád pozoruje jejich reakce. *Co to tu sakra... snad vážně nestaví tohle?* Ale ano, přesně to stavíme. Stavíme budoucnost, sem půjdou vaše děti studovat na učitele. A to, co se tu naučí, budou pak předávat dalším: musíme uzavřít nové společenství se vším živým, musíme dávat víc, než bereme. Jinak nás čeká pomalé bolestné umírání kvůli přelidnění, vyčerpání zdrojů, vyplenění planety.

Přestože slunce je na nebi už od pěti, na vysokých stéblech trávy vyčuhujících mezi železnými deskami, které tvoří prozatímní podklad, dosud visí kapičky rosy. Christiana zdraví další dělníci. Směs polštiny a špatné angličtiny kořeněná špetkou dánštiny, vzniká tu úplně nová řeč, pomyslí si Christian. Vyrůstá z mezinárodních ostrůvků,

kterými se světová staveniště stala. Lidé tu spolu vycházejí dobře. Rumuni, Dáni i Angličani, národy spojené společným pracovním úsilím. Kdyby někdy měl napsat příspěvek do novin – jako že se k ničemu takovému nechystá, ale pokud by se tedy měl přidat do veřejné diskuse jako tolik jiných lidí –, napsal by právě o tomhle. Lidé si opravdu mohou dobře rozumět, stačí jen, aby společně stavěli něco úžasného.

Stavební buňka s mobilní kanceláří je umístěna pod velkým bukem, jedním z mnoha chráněných stromů tady v kraji, koneckonců právě tady ve Vejle buky raší nejdřív z celého Dánska, tady se rodí léto. Když mají ve stavební buňce porady, často je slyšet, jak nízko položené větve a listy hladí střechu.

Peter hovoří do telefonu, na stole leží zbytky jídla v krabici, zřejmě včera pracoval do noci, vypadá na to. Židli má odstrčenou od stolu a bosé nohy si opírá o jeho kraj. Sandály ze světlé kůže se povalují na zemi. Měl by na jídlo víc dbát, steaky s tatarkou a hranolky od Inda na hlavní třídě by se mu brzy mohly vymstít.

„Fajn, tak mi tedy vysvětlíte, co podle vás znamená PVC,“ požádá Peter, zakryje sluchátko dlaní a otočí se k bratrovi. „Poslali nám trubky z PVC.“

Christian se ušklíbne a zavrtí hlavou. Při spalování PVC vzniká chlorovodík a ten při reakci se vzduchem tvoří kyselinu chlorovodíkovou. Vytvořili jsme svět, ve kterém je téměř nemožné sehnat trvale udržitelné materiály, což jen podporuje jeho přesvědčení, že člověk od počátku industrializace staví od základu špatně.

„To si pište, že náklady za dopravu zpět do vaší firmy nebudeme platit my,“ pokračuje Peter do telefonu.

„Přišla už Zenia?“ zašeptá Christian.

„Není venku?“

Christian vstane a vyhlédne z okna. Ze stavby sem proniká rachot sbíječky, Zenii nikde nevidí.

„Christiane?“ Otočí se, Peter na něj znovu pohlédne

a zakryje sluchátko rukou. „Finančák od nás požaduje účetnictví za rok 2013.“ Něco v jeho hlase se Christianovi nelíbí. Zní to skoro až příliš nenuceně.

„Ale 2014 ne?“

„Jenom 2013,“ potvrdí Peter.

Rok 2013 byl nejhorší rok Johanova života. Nejdřív to vypadalo, že už je konečně zdravý, ale pak to přišlo. Nemoc se vrátila a bylo to horší než kdy předtím. Christian se vzdal veškeré naděje, byl rozhodnutý, že pokud to Johan nepřežije, půjde za ním. Pokud by měli další děti, zůstal by. Ale neměli. Takže pokud zemře Johan, zemře i Christian. Tak to Leonoře řekl. Neodpověděla mu, nedokázala se zabývat Christianovou bolestí. Ne v tu chvíli, nehodlala se vzdát. Odmítala se poddat.

„Christiane?“ Peter stále přikrývá sluchátko dlaní. Košili má pomačkanou. Na rozdíl od Christiana jsou mu tyhle věci fuk. „No tak, klid.“

„A co myslíš ty, budou toho chtít víc?“ zeptá se Christian.

„To se nedá říct.“

„A jestli požádají o 2014, co pak?“

„Pak nic. Je to v pohodě,“ uklidňuje ho Peter. „Aspoň doufám.“

„Doufáš?“

Peter odtáhne ruku od telefonu. „Zavolám vám zpátky,“ přeruší hovor, vstane, stojí na bosých nohou, projeďe si rukou vlasy, které kdysi bývaly zrzavé a teď už jsou jenom tmavé, ale pořád stejně silné. „Nezapomínej, na co se ty peníze použily. Na ničem jiném nezáleží. Johan žije. Nebo ne?“

„Jo,“ odvětlí Christian a sklopí oči. Peter mu však nadále svírá rukou rameno. Tohle jeho mladší brácha prostě umí, vyjednávací techniky, v tomhle umění byl odjakživa skvělý. Vklíní se lidem do osobní bubliny, jen na pár milimetrů, což však stačí, aby se jim dostal k tělu. A oni pak se smlouvou souhlasí, jen aby už to bylo pryč.

„Udělalí jsme to pro Johana,“ zopakuje Peter. „Nebo snad ne?“

„Jo,“ přitaká Christian a ví, že to Peter myslí vážně a že by pro Johana udělal cokoli. Christiana občas přepadala lehká závist, cítil, že mezi Johanem a Peterem je zvláštní pouto. Hluboké přátelství a zvláštní respekt.

„Kromě toho... je to čistě rutina. Víš přece sám, jak to chodí. Vybírá to počítač. Dneska to padne na nás, zítra na opraváře kol v Jellingu.“

„Tak proč mi to tedy říkáš?“ diví se Christian.

„Dohodli jsme se přece, že se o důležitých věcech budeme navzájem informovat.“

„Ale vždyť tvrdíš, že to důležité není.“

„Děje se něco?“

„Jak to myslíš?“

„Špatně ses vyspal?“

Christian se zhluboka nadechne. Doufal, že to nebude tak vidět. To, co se odehrává v jeho nitru.

„Jak to jde doma?“

„Jenom je toho na mě poslední dobou hrozně moc,“ vymluví se Christian a nejraději už by byl venku.

„Tak na to zapomeň,“ vyzve ho Peter a stiskne bratrovi rameno. „Uvidíme se večer.“

„Jo.“

„Bude to velká akce. Mluvit budeš ty, vid? Jsi starší,“ potvrzuje si Peter. Zasměje se. Christian ten smích zná. Znamená všechno možné. I to, že Christian je sice starší, ale Peter je otrlejší, takže se stará o všechny brutálnější záležitosti, zatímco Christian je z bratrů ten citlivější.

*

Zahlédne ji, jakmile vyjde ze stavební buňky. Zenia Norová. Stojí na vrcholu konstrukce, tam, kde jednoho dne bude užitková zahrada školy navazující na školní jídelnu. Zahrada byla navržena ve spolupráci s vedením

školy a bude se v ní pěstovat zelenina. Zástupci školy si původně přáli klasický skleník, ale Zenia s Christianem je přemluvili areál skleníku rozšířit a spojit ho s kuchyní pro výuku vaření. Vedení školy se obávalo, že tam v létě bude nesnesitelné horko, a Christian obětoval den na to, aby členy školního výboru odvezl na jižní Sjælland, kde jim ukázal moderní skleník s regulací teploty a automaticky řízenými okenicemi a vysvětlil jim, jak se dá nastrádané teplo přeměnit na energii pro klimatizační jednotku ochlazující vzduch.

Momentálně tu však stojí pouze hrubá stavba a na ní krásná mladá žena v ochranné helmě, obklopená partou dělníků ve špinavých montérkách. Všimne si ho, mávne mu na pozdrav a usměje se. Dvě minuty, naznačí. Chvilku čekání okamžitě vyplní starosti. Dnešní noc a Leonora. Žádost finančáku o účetnictví z roku 2013. Christian doufal, že na tenhle rok už nikdy nebude muset vzpomínat. Na doktory, kteří to s Johanem vzdali. Přímou jim sice neřekli nic, ale začali být vážavější, stahovali se, odpovídali vyhýbavě. Jeden z nich dokonce poukázal na to, že Leonora by ještě mohla mít další děti.

Christian se ohlédne po Zenii, najednou ji nikde nevidí. Co kdyby si promluvil s jedním z řemeslníků, jenom tak o ničem, aby si rok 2013 vyhnal z hlavy? Byl tehdy vyhořelý, apatický, ochromený a neschopný něco udělat, jako by už jen čekal na Johanovu smrt. Leonora reagovala úplně opačně, odmítala to vzdát. Tehdy ho nenáviděla, určitě si o něm myslela, že je neschopný. Jedině její energie tenkrát Johana zachránila. Telefonovala na všechny strany, do zahraničí, mluvila s anglickými a americkými lékaři. Objevila jedno z nejlepších pracovišť pro léčbu leukemie Johanova typu. A pak tu nemocnici kontaktovala, a dokonce se jí podařilo přemluvit jednoho z jejich nejlepších lékařů, aby odsunul svou dovolenou a Johana operoval. Christian tam s nimi letěl dvakrát, Leonora tam byla s Johanem celkem pětkrát.

Tísnila se s ním na miniaturní toaletě letadla a podpírala mu hlavu, když zvracel. Christian daroval kostní dřev, Leonora mu věnovala život. Pokusu o jeho záchranu obětovala všechno.

Léčení bylo extrémně drahé, ani výtěžek z prodeje domu by ho nedokázal pokrýt, a kromě toho museli peníze získat okamžitě. Christian poprosil o pomoc Petera. Jejich firma se právě tou dobou připravovala ke vstupu na burzu. Manipulace s akciemi, cena vyhnaná nahoru, nebyli první ani poslední, ale to je samozřejmě neomlouvá, pro ně byl omluvou Johan. Přesto to bylo nelegální. Kdykoliv se takový zločin prokáže, pošle soud viníky téměř vždy do vězení. Pro Christiana představa jednoho nebo dvou let ve vězení nic neznamenala, všechno mu bylo lhostejné. Pokud to Johan nezvládne, život už pro něj stejně skončil.

Konečně ji spatří. Zenia. Něha. Sundává si helmu, vlasy má hezky učesané. Má je tak světlounké, že se Christian vždycky obával, aby si nějaký nedonesl domů. Kolem nikdo není. Přesto ji zavede do přístřešku. Tam je nikdo neruší, jsou tam jen oni dva, míchačka na beton a rozbitý motor vodního čerpadla.

„Pojď sem,“ přitáhne si ji Christian a opře si hlavu o její. Zenia voní ranní kávou se smetanou a lehce i voňavkou; nepatří k těm, kteří by něčeho používali příliš. Políbí ji, nadechne se vzduchu, který vydechla, její vůně.

„Zdá se mi, že sem někdo jde,“ zpozorní Zenia a odťáhne se. Chvilí tiše naslouchají. Odněkud se ozývá cirkulárka. Zvuk startujícího auta, zlomky polštiny, jinak nic.

„Vůbec jsem nespala.“

„To jsem si všiml.“

„Vzbudila jsem tě? V noci bys měl mít telefon na tichý režim.“

„To jo, ale já zapomněl. Takže jsi probudila celý dům.“

Zenia sklopí oči. „To mě mrzí. Měla jsem si to líp roz-

myslet,“ uzná a pokývá hlavou. „No jo. Měla jsem si všechno líp rozmyslet. Hned na začátku.“

„Hele.“

„Není to k ničemu, Christiane. Není to v pořádku. Jsi ženatý. Máš dům plný lidí, co se můžou vzbudit.“

„Víš, jak to chodí. Vždyť jsi rozvedená.“

„My jsme neměli děti a rozvedli jsme se, protože jsme jeden druhého už nemilovali.“

„A stejné je to i se mnou,“ přisvědčí Christian. Zopakuje slova, která už říkal tolikrát a která myslí doopravdy. Mezi ním a Leonorou už dávno cosi zemřelo. Jenže věci potřebují čas a pak ta Johanova nemoc. Je mužem jedné ženy. Odjakživa tak sám sebe viděl. A už před tím, než potkal Zenii, se mu to slovo honilo hlavou. *Rozvod.*

Dokonce si vzpomíná na okamžik, kdy ho napadlo poprvé, bylo to minulou zimu. Stál s motorovou pilou na zahradě, jeden strom obrácený k fjordu byl vyvrácený, nebo skoro vyvrácený, horní část kmene se opírala o plot směrem k vodě, jako by měl strom žízeň. Christian ho tam chtěl nechat ležet, zdálo se mu to hezké, příroda sklánějící se před přírodou, bukový zobáček. Leonora trvala na tom, aby ho pokácel, protože brání v cestě. Spíš cestičce vinoucí se mezi drahými vilami. Christian ji poslechl. Ale když tam pak stál s pilou napůl zakousnutou do kmene vyvráceného stromu, něco se stalo. Díval se na hobliny a mizu vytékající z kmene – tělo a krev toho stromu – a měl pocit, že o něco přišli. Už dávno, jen ještě neměli čas se nad tím zamyslet.

Tak to s láskou chodívá. Někdo si její ztráty všimne hned, například Kim, doktor z vedlejšího domu, ten to objevil jednou v pátek a o nějakých pár týdnů později už byl víceméně rozvedený. Někdo si toho třeba nevšimne nikdy. Christian to zjistil na poslední chvíli. Tak mu to připadá. V poslední okamžik, než by byl už příliš starý.

Přesto čas ubíhal a on o tom s Leonorou nemluvil, jen by ji to ranilo a on byl stejně absolutně bezradný.

Dole u fjordu se objevila nová sauna s možností skočit se ochladit z mola přímo do vody. Peter jim tam koupil členství, nebylo to z kanceláře daleko. Peterovi přišlo fajn zajít si tam v pondělí večer po dlouhém dni v práci nebo ve čtvrtek hned ráno. Christian se s ním takříkajíc svezl, jako už dřív s jinými bratrovými nápady. Jednoho zimního večera vstoupila do sauny mladá žena, mohlo jí být něco přes dvacet a byla nahá, jak to bylo vyžadováno ode všech. V sauně seděli tři muži v jejím věku, Christian to před sebou vidí jako dnes. Jejich pohledy, když kolem nich prošla, i jak se posadila vedle něj. Okamžitě pochopil, že chce mít od těch mladých klid, a tak se posadila k muži, který je tak starý, že by mohl být jejím otcem, není pro ni tedy nebezpečný a ochrání ji před mladistvou potencí. Dala se s ním do řeči. Klasický saunový rozhovor, *voda už je studená, brzy se nejspíš potáhne ledem*. Christian odpovídal a zdvořile s ní konverzoval. Jakmile se však chystal k odchodu, ponořit se do vody a vyrazit domů k večeři, něco se stalo. Nejdřív narovнала záda a vystrčila prsa. Podívala se mu do očí, mrkla, usmála se a sledovala ho pohledem, když vycházel.

On nepodnikl nic, spíše naopak, utekl, skočil do chladné vody fjordu. Ale večer, zatímco ležel v posteli, cítil, že se něco definitivně změnilo. Započalo to toho dne, kdy pokácel ten strom. Ne, začalo to mnohem dřív. Když si Leonora přestala Christiana vážit, protože se podle ní nezachoval dost dobře v těch letech, kdy to s Johanem bylo nejhorší. I on ji tehdy vídal tak, jak by člověk druhého zažívat neměl. Zuřící, zničenou. Někdy křičela i na doktory. A na Christiana. Její energie je zachránila, pacient přežil, ale něco jiného zemřelo. Něco, čeho si povšiml teprve poté, co ušetřil smrtelný zásah tomu stromu. A co se mu připomnělo toho dne v sauně.

Zbytek už přišel sám od sebe, když s Peterem hledali architekta pro novou školu. Bratři byli zajedno, že chtějí něco pokrokového, něco bláznivého, velké myšlenky,

hodlali do firmy angažovat nové lidi. Peter se někde dočetl o společnosti Gaia Architects. Základnu měla v Aarhusu a byla na trhu relativně krátce. Soustředila se na trvalou udržitelnost a prolnutí staveb s přírodou.

„Četl jsi ty moje zprávy?“ zeptá se Zenia a vytrhne ho z úvah o cestě, po které k tomuto bodu dospěl. Od dvacetiletého manželství k tajné milence v přístřešku na staveništi.

„Nestihl jsem to,“ odpoví a vybaví se mu, jak telefonem mrštil o zeď, aby zprávy nemusel ukázat Leonoře.

„Až budeš mít čas, tak si je přečti. Už musím jít,“ dodá a odtáhne se.

„Nemůžeš mi to prostě říct? Cos mi psala?“

7.

Holger to na dceři vidí. Konečně si získal její pozornost. Oči se jí zklidnily. Poprvé od chvíle, kdy přišli, nevyhlíží každých pět vteřin z okna vzhůru k obloze s nadějí, kdy konečně vysvitne slunce.

„No tak, tati. Co mu napsala?“

Holger slyší z Josefinina hlasu zvědavost. „Co bys ti povala?“

„Nevím. A odkud to vůbec víte vy?“ zeptá se popuzeně, takovým tím socialistickým tónem, jak tomu Holger říká. Proti autoritám, proti systému, proti pravidlům. Doba Josefinina studia na gymnáziu byla úplnou noční můrou, často se hádali, až se mezi ně musela vložit Karen, někdy doslova fyzicky. Holger v tom však měl jasno. Slova „legalizace“ a „hašiš“ se prostě v policajtské domácnosti nesmějí vyslovovat jedním dechem, řezníkova dcera přece také nemůže být vegetariánka, no ne?

„Vždyť šlo o vraždu. V takovém případě je třeba nasadit veškeré prostředky,“ odpoví Holger.

„Ale oni ty zprávy přece určitě smazali.“

„Už zase začínáš s touhle diskusí? Nemá snad policie právo prošetřovat, o čem si lidé podezřelí z vraždy mezi sebou psali?“

„Můj postoj ke špehování občanů státem znáš, tati.“

„Tohle přece není žádné špehování. Jde o digitální vyšetřování osoby podezřelé z vraždy. Přece chceš, abychom vraha odhalili, ne?“

„Jenže tys ho neodhalil,“ vypálí Josefina a hned se sama zastaví. „Promiň, tati. Tak jsem to nemyslela.“ Vezme mu ruku do dlaní. „Promiň.“

Holger pokrčí rameny.

„Co mu napsala?“

Holger si není jistý, jestli se mu vůbec chce vyprávět jí to dál. Stejně všechno nakonec skončí tím, že policajti jsou brutální hajzlové a systém je svinstvo, nic jí není dost dobré. Snad jedině víkend v týpí bez tekoucí vody a pouze s potravou nasbíranou v lese a ulovenou v potoce.

„Omluvila jsem se, ne?“ připomene a najednou je jako její matka. „No tak, pokračuj.“

„Budeš se rozčilovat,“ namítne Holger, vždycky bylo nejlepší varovat ji předem. Osvědčilo se jim to, už když byla malá a měli mít nějaké jídlo, které neměla ráda. Pečená játra. Nesmělo se jí říct prostě „budeme mít pečená játra“, když se ptala, co bude k večeři, což byla vždycky její první otázka po příchodu ze školy. Karen ji místo toho informovala: „K večeři bude něco, co ty nemáš zrovna nejradši, ale je to zdravé a chutné.“ Tím se vyhnuli jejímu vztekání, změkčil se dopad. Holger hledí na dceru zkoumavě, je o tolik starší, ale její zápal, její temperament je pořád téměř stejný.

„Nerozčílím se, tati. Slibuju. Tak už mluv.“

„Mohli jsme si přečíst úplně všechno, sakra, Josefino. V těch jejich esemeskách byla ta aférka od začátku až do konce,“ začne opět Holger. Připomene mu to onen dávný den, kdy sám chtěl kontaktovat Karen po večírku, na

kterém se potkali. Znal jméno její koleje. První dopis. Napsal tři koncepty. Nebyl vlastně moc dlouhý, nanejvýš na stránku, přesto byl přesvědčený, že musí obsahovat něco zvláštního. Napsal něco o počasí, a že to pro něj byl magický večer. Přítel, který s ním na večírku byl, s ním souhlasil, ten večer byl opravdu magický. Bylo po velikém lijáku, květen, Frederiksberg ozařovaly červánky, Karen měla žluté šaty a černočernou náladu.

„Kam ses to zatoulal, tati?“ zeptá se Josefina.

„Červená, žlutá a černá,“ zamumlá.

„Ten večer, kdy jste se s mámou seznámili.“

„Můj první dopis. Tehdy se psaly dopisy.“

„Ty se přece píšou pořád. Jen se jim říká e-maily.“

„Opravdu? Christian se Zenií si psali jenom esemesky.“

„A co v nich bylo?“

Holger pokrčí rameny. „Ta první zpráva by se snad ještě dala vysvětlit i jinak. *Díky za úspěšnou schůzi, bylas fantastická. Hezky se vyspi. Ch.*“

„Na tom přece nic špatného není,“ nakrčí Josefina pochybovačně obočí.

„Vždyť říkám, že se dá vysvětlovat různě. Přesně tak to lidé dělají. Opatrně vystrčí tykadlo. Vysílají však zároveň tolik nenápadných signálů. Čas, kdy člověk zprávu pošle. Pozdní noční hodiny? Pak je to intimnější. A *hezky se vyspi?*“

Josefina ho přeruší: „I odpověď přece může obsahovat neméně skrytých poselství. Příjemce třeba může odpovědět následující den v jednu odpoledne. *Také ti děkuji.* A je po flirtu.“

„Jenže ona nic takového neudělala. Odpověděla okamžitě. *To ty jsi byl fantastický, Christiane. Nejodvážnější muž, jakého jsem kdy potkala.*“

Josefina se usměje, Holger na ní vidí, jak ji ta aférka zaujala.

„Pokračuj,“ vyzve ho se smíchem.

„Po té první esemesce se spolu jistě bavili i v reálném světě. A tam samozřejmě netušíme, co si řekli. O týden později si však v esemesce dohodli schůzku. Prvně se spolu vyspali v prosinci. Znáš tu chatovou osadu mezi Severním lesem a fjordem?“

„Já Vejle skoro neznám.“

„Škoda. Je to hezké město, jedno z nejhezčích v Dánsku,“ poznamená Holger a zavzpomíná na den, kdy poprvé přišel do Zeniiny chaty v osadě. Vybabuje si její vkus, v něčem mu to připomínalo Karen. Smysl pro detail, poznání, že dobrou atmosféru a dokonalý dojem vytváří spousta maličkostí. Skoro jako nějaký velký obraz, jeden z těch, které s Karen viděli na svatební cestě do Paříže. Caravaggiův obraz mrtvé Panny Marie v Louvru. Zaujal je oba dva, ale velice rozličným způsobem. Karen nadchl celkový výraz, umělecké ztvárnění, zřasení Mariina roucha. Holgerovu pozornost upoutalo to, co jim průvodce vyprávěl o ženě, podle které se Caravaggio rozhodl Ježíšovu matku namalovat. Šlo o mrtvou prostitutku vylovenou z Tibery, kterou Caravaggio objevil v římské márnici. Zavražděná děvka, otevřená provokace a výsměch katolické církvi. Neobjasněný zločin. Popíjeli kávu na rue de Rivoli a bavili se o tom obraze. Holger se nemohl nasytit pohledu na Karen, když mluvila. Ta její energie, ty oči.

Čeho však naopak měl už dost, byly vraždy, nenávisť vůči ženám a smrt. To si pomyslel tehdy v Zeniině chatě. Když se Christian miloval se Zenií poprvé, byl prosinec, v kamnech hořel oheň, jinak se chata vytopit nedala – romantika. Lásce se daří nejlépe bez podlahového topení, designových kuchyní a dvojgaráže. Láska je jako živý organismus, pomyslel si tehdy, jako kvasinka nebo zvíře – všechno živé na Zemi vyžaduje zvláštní podmínky, které musí být splněny, aby se to rozvinulo a rostlo. A stejně jako nemůže medúza žít v příliš chladné vodě nebo losos v příliš teplé, láska zase nejlépe prospívá bez

příliš velkého komfortu. Jenom dva lidé, oheň a pár dek na zemi.

Právě tady, na zemi před kamny, zasvětila Zenia Christiana do svého univerza. Sexuálního vesmíru, kde si pohrávali s bolestí, s posouváním hranic. Bylo to pro něj něco úplně nového. Holgerovi se o tom nechce před dcerou moc mluvit a i mezi kolegy na stanici nezacházeli ohledně sexuálního vztahu Christiana a Zenie příliš do detailů, používali jen obecné obraty. Dominance. A podobná slova. Ale oni si v esemeskách psali, co chtěli. Zenia to měla ráda na tvrdo, líbila se jí zrcadla, oči partnera. *Chci tebe i sebe vidět, když mě šukáš, chci tě cítit v puse.* Stovky takovýchhle esemesek.

Psali si i o spoustě jiných věcí. O svých pocitech, jak se oba dosud cítili osamělí. A o spáse, konci samoty, kterou přináší jen nová láska. Dohromady ty stovky zpráv tvořily jejich vlastní malý román. Román o tom, co se stane, když se dva lidé potkají uprostřed života. Z počátečních Christianových esemesek Holger vyčetl, že bojoval se slovy. Zenia v tomhle byla lepší, mladší, přirozenější. Ale po nějaké době do toho vplul. Naučila ho to. Naučila ho vyjadřovat pocity. A uvědomit si, že je v pořádku něco cítit. Například mít vůči své rodině pocit viny.

Holger při čtení těch zpráv cítil dojetí, jako by něco z Christiana poznával i u sebe. Způsob, jakým některé věci vytěsňujeme. Tíživé pocity. Člověk si myslí, že může být milován, pouze pokud bude splňovat určité představy. Měl by být veselý, silný a krásný a nemít příliš mnoho názorů. Ale Zenia chtěla Christiana se vším všudy, vyzvala ho, ať nic neskrývá a ničeho se nebojí. Pro Zenii souvisela sexualita s city všedního dne. Odvážit se sexuálně vyjádřit, být vším, co v člověku je, někdy dominantní, někdy podřízený, pro ni bylo předpokladem dobrého vztahu. Odvážit se prožít svoji sexualitu, veškeré její nuance, je jako pochopit své sny, napsala. A skrze ni se stát celistvým člověkem. Tak mu to vysvětlovala.

Holger z jeho odpovědí poznal, že se to Christian naučil až po nějaké době. Ta řeč patřila k mladým. Jemu to trvalo dlouho, než se odvážil vyjadřovat své tužby slovy.

Holger s Karen nikdy nic takového nedělali. Tehdy nic takového ještě nebylo, a i kdyby bylo, nikdy by spolu takhle nemluvili. Holger to také nikdy nechápal, dokud si nepřečetl to, co Zenia Christianovi psala. Do té doby byl přesvědčený, že se dnes lidé chovají jako v sexuálním supermarketu a jenom si vybírají z regálů, *chci to na tvrdo, chci se na tebe koukat, když onanuješ, chci to a chci ono*. Ale něco v tom, co napsala, přimělo Holgera, aby se na to díval jinak. Diferencovaněji. Vždyť přece viděl, jak se Christian pomalu otevírá, jak mu Zenia pomáhá se najít. A jak se bezbřehá důvěra, kterou si vybudovali v oblasti sexu, přenáší i na všechno ostatní. Na jejich způsob myšlení i do jejich zpráv posílaných druhému.

Do myšlenek mu pronikne Josefina: „Ty jsi někde úplně jinde, co, tati?“

„Ne. Vůbec ne.“

„Co mu napsala té noci? Ty zprávy, co v Leoneře probudily nedůvěru. Ta jeho milenka.“

„Zenia. Je ti mimochodem trochu podobná. Globální zodpovědnost, ekologie. A tak.“

„O to se dneska zajímají všichni mladí, tati, to jenom ty máš nejradši jídlo s desetiletou trvanlivostí vyrobené v nějaké chemičce v Polsku.“

Holger se zasměje, zavrtí hlavou. Josefina ho vždycky dokázala rozesmát. Rozesmát i rozčlít. Možná to spolu souvisí. Isabella je trochu introvertnější, opatrnější.

Josefina svoji otázku zopakuje, výslechy by jí šly dobře: „Co napsala? Ta Zenia.“

„Na co se asi tak může ptát milenka ženatého muže?“ odpoví tiše Holger.

„Chtěla od něj, aby si mezi nimi vybral?“

„Samozřejmě. Chtěla, aby se Christian rozhodl. Koho chceš? Mě nebo manželku?“

Christianem by nemělo otrást, že Zenia už nemůže takhle dál, jak mu právě sdělila. Vidí to na ní, právě takdy pod přístřeškem na stavbě, hledí na něj se směsicí lásky a smutku. Už nemůže dál, vyžaduje po něm jasný směr. Leonora, nebo Zenia. Kupředu, nebo zpět. Co si zvolíš?

Ta otázka mezi nimi ležela už od jejich prvního setkání. Nebo snad ještě dřív? Poprvé Zenii spatřil na monitoru počítače. Peter mu poslal odkaz na jejich webovou stránku: Gaia Architects. Christian se tu pokoušel přechíst si o významu teorie Gaia, cosi o tom, že celá zeměkoule je jediný organismus. Ale dělalo mu problém soustředit se na cokoli jiného než na ženu stojící mezi dvěma muži, spolujemajiteli firmy. Úplně jiný typ než Leonora, ty dvě byly naprosto nesrovnatelné. Nebylo by asi správné nazvat Zenii přirozenou, protože Leonora přece nebyla nepřirozená. Ale Zenia se prostě nijak zvlášť nezabývá svým vzhledem. To Leonora si na sobě dává víc záležet, skoro nikdy nevyjde z domu bez namalovaných očí a vyžehlených vlasů. To by těm Zeniiným taky prospělo, světlé vlasy jí trčí nezkrotně do všech stran. A oči má tak živé, dívá se na Christiana tak, jak se na něj ještě nikdy nikdo nedíval, se zvědavostí a láskou. Tedy teď zrovna ne. Nyní neskrývá, že je rozčilená.

Christian hledá slova, měl by prostě říct pravdu, to mu Zenia vždycky opakovala. „Teprve nedávno prohlásili doktoři Johana za vyléčeného,“ vypadne z něj. „Občas se ještě neobejde bez berlí, třeba když...“

„Já to chápu. Potřebuje tě. Udělali jsme špatnou věc. Lidé by se neměli scházet tak, jako jsme se scházeli my.“

„Takhle se přece schází polovina lidstva,“ namítne Christian. On i Leonora chodili v době, kdy se seznámili, s někým jiným.

„Já ne,“ odmítne to Zenia, o krok ustoupí, zhluboka

se nadechne. Chvíli na něj hledí. „Samozřejmě, Christiane. Tvůj syn tě potřebuje. Tvůj syn i tvoje žena. Trvám na tom.“

„Zenie. Miluju tě,“ vyzná jí Christian a vztáhne po ní ruce, chytne ji pevně za předloktí, trochu tvrdě. Ze začátku se mu to zdálo těžké, ale i tohle ho naučila. Že takové „hry“ jsou v pořádku. Jen s nimi musí souhlasit oba. Přitáhne ji k sobě. „Víš to moc dobře. Miluju tě. Jenže situace je právě teď dost složitá.“

Zenia přikývne. Zamyšleně na něj hledí. Pak jako by obrátila pohled dovnitř, už ho nevidí. Vytrhne se, opět si nasadí helmu, hra skončila. „Teď mě dobře poslouchej, Christiane.“

„Uklidni se, Zenie.“

Ignoruje ho. „Ať už tohle skončí jakkoliv. Ať se stane cokoli. Budujeme tu teď něco velikého,“ prohlásí a stočí pohled ke zpola hotové budově. „Něco úplně nového. Společně. Slibme si, že to nenecháme zničit ničím osobním. Jo?“

Nečeká na odpověď, odejde rozhodným krokem, není to prvně. Rozešla se s ním už dřív, pokud je tedy možné rozejít se s milencem. Dá se to pochopit, chce mít nějakou budoucnost, takhle to nemůže jít napořád.

Christian váhá. Dá jí malý náskok. Pak se vydá za ní, vidí ji vejít do rozestavěné budovy, slyší její kroky na schodišti, slabou ozvěnu při každém dopadu jejích bot na hrubé schody. Zenia se ohlédně přes rameno. Jakmile si ho všimne, zrychlí, bere schody po dvou. Něco v jejích pohybech připomene Christianovi její mládí, věkový rozdíl mezi nimi, který se mu jinak daří vytěšňovat možná i díky tomu, že si namlouvá, jak její mladistvý elán vyvažují jeho zkušenosti.

Zenia se zastaví až nahoře u schodů vedoucích na terasu. Poláci se dole na staveništi sešli na první denní pauzu, vytahují cigarety a špatné řemeslnické vtipy, je to slyšet z jejich polovičatého smíchu. Zenia se otočí. Vymění si

spolu všeříkající úsměv. Že to, co se teď bude dít, je jenom hra, jsou prostě dva dospělí lidé, kteří se spolu chtějí pobavit. Sáhne po ní tak, jak to má ráda, bez jediného slova, pevně jí sevře hlavu a krk. Dívá se jí do očí a na svaly na krku, které se napínají.

„Christiane,“ vysloví Zenia konečně. Nic víc, jenom to jméno, jako by se chtěla ujistit, že je to on. Že ten muž, který ji drží v nepříjemně pevném sevření, je skutečně on. Políbí ji. S takovou prudkostí a silou, že nemůže uhnout. Tohle by s Leonorou nikdy nešlo, jejich milování bývalo odjakživa opatrné. Nikdy by jí nemohl strhnout kalhoty ke kolenům a strčit do ní prst, jak to teď právě provedl Zenii. Christian ji donutí kleknout, zatímco si rozepíná poklopec. V jeho pohybech stále není nic láskyplného, jenom vůle, síla. Tohle také objevil teprve se Zenií, probudila to v něm. Nejde tu o zlo nebo o nadvládu, jde o vůli k životu. Tolik let se všechno točilo jenom kolem nemoci. Když si ho Zenia bere do úst, vidí před sebou Christian Leonoru. Kdykoliv je se Zenií, trápí ho představy a hlavou se mu honí všechno možné. Několik prvních měsíců nedokázal dospět k vyvrcholení. Ona ano, ale on bojoval se svým svědomím, nedokázal se odevzdat. To ho také naučila. Odevzdat se, důvěřovat si navzájem. Odvážit se být cele sám sebou. Christian netuší, kde se to naučila Zenia, žádnou jinou ženu jako ona nepoznal. Nevyžaduje ani neočekává od něj nic zvláštního. Zamilovala se do něho, hned jak se potkali. On se do ní zamiloval ještě předtím, jak rád říkával. Samozřejmě mu setkání s člověkem, kterého znal jen z fotky na monitoru, mohlo přinést i hořké zklamání. Jak tomu často bývá. V jejím případě však ne.

Zenia prudce dýchá, lapá po dechu. Pohne se a Christian vidí, jak bojuje proti reflexu, který ji nutí ke zvracení. Dá jí chvíli, aby spolkla sliny, potom pokračuje, přiráží hlouběji. *Vůle*. Tak mu to Zenia vysvětlovala. *Vůle* k životu. Miluje ten pocit, tak ráda cítí jeho vůli. S Leou

to takové nebylo. Od té doby, co je Johan nemocný, skoro jako by měli z těla toho druhého strach. I přesto, že spolu už tolik let bojují o Johanův život a stejně dlouho mají problém probudit jeden ve druhém vášeň, i tak se trápí. Hlodají v něm výčitky svědomí, protože Leu přece také miluje, takovým rodinným způsobem – poslední myšlenka, než ucítí přícházet nevyhnutelné. Závře oči a vyvrcholí, snad to dokáže ty obrazy aspoň na okamžik zahnat. Slyší Zenii, jeho vyvrcholení se stane jejím, dlouhatánský, téměř bolestivý okamžik, kdy svět okolo nich zmizí a zbude jenom blaho, intenzivní přítomnost.

Zenia vstane. Chvilí stojí naproti sobě, dělí je jen pár centimetrů. Pak ho políbí na ústa, vlhce, dlouze. Christian cítí svoji chuť, Zenia se s ním o to vždy hrozně ráda podělí – vytváří to určitou rovnováhu v rozdělení moci: on si ji podrobuje svou mocí, ale výsledek sdílejí oba.

Zašeptá mu do ucha: „Jsem ochotná nechat tě jít. To jsem si slíbila. Nechci si zničit život. Jestli nemůžeš, tak nemůžeš. A je to ok,“ povzdechne si a v očích má slzy. „Jenom to nedokážu pochopit. Že člověk může cítit něco, co mu připadá tak správné, a zároveň je to tak špatné.“

„Zenie. Dej mi trochu času.“

Zavrtí hlavou. „Už žádný další čas. Je to nedůstojné. Pro nás oba. I pro tvou ženu.“

Poupraví si oblečení, smete z džínů prach stavby a nasadí si helmu.

9.

Leonora pořád ještě cítí vztek, přestože ty dva mladé už dávno vyložila. *To já bych tedy nechtěla sedět jen tak sama doma s dětma.* Takhle to Marta řekla? Vždyť je to fuk, nemá cenu rozčilovat se nad hubatou puberťačkou, kte-

rou viděla pár minut. A už vůbec ne nad holkou, která se očividně tak líbí jejímu synovi.

Před myčkou je fronta, šest aut, to se jí tedy nechce. O kus dál je ještě jedna benzinka s myčkou. Leonora nesaší špinavá auta, obzvlášť v létě, když je všechno hrozně vidět, ve vzduchu je spousta pylu a prachu. Jezdí do myčky jednou týdně. Přestože si Christian jednou stěžoval, že jejich roční výdaje za myčku by nasýtily celou africkou vesnici na rok.

Zajede na čerpací stanici. Obsluha benzinky, takový mladíček, právě doplňuje před obchodem balení kapaliny do ostříkovačů. Jejich světle modrá barva na okamžik přenesle Leonoriny myšlenky k moři mezi řeckými ostrůvky, kde byli vloni na dovolené. Christian a Leonora měli odjakživa nadání na společné trávení dovolené. Ano, Leonora si je jistá, že to skutečně vyžaduje určitý talent. Schopnost mít se hezky. Ne každý takový dar má, zdaleka ne všichni, to bylo jasně patrné večer v taverně nebo u bazénu. Manželské páry, které tam jen sedí a nemají si co říct. Rodiny, kde se rodiče spolu nebaví, otec vysedává v baru u bazénu, děti povykují a řadí okolo a otrávená matka leží pod slunečníkem a krmí Facebook fotkami svých nohou s červeně nalakovanými nehty a s bazénem v pozadí. *Fantastická dovolená, čauky a smajlík se srdíčky.*

Leonora, Christian a Johan nic takového neznají. Jsou spolu úplně jiným způsobem, vždycky se o sebe zajímali, možná až moc. Leonore se v hlavě střídají jednotlivé obrázky. Kapičky v Christianových vousech, když vystupuje ze Středozemního moře. Suchá kůže na Johanových ramenou, jež začíná hnědnout, Christianova ruka na nahém Leonorině stehnu v malém pronajatém autíčku, zatímco drkotali po příšerné cestě dolů, hra světla za zavřenými očima, neskutečné mihotání slunce za olivovníky, tak živé, až je ho téměř slyšet.

Slyšet. Ano, Leonora slyší věci, které nikdo jiný neslyší, uvědomuje si to. Má absolutní sluch a stejně, jako